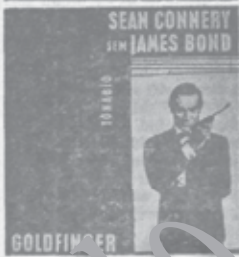

KVIKWYNDASAFN ÍSLANDS

TÓNABÍÓ
Sími 31183

ISLENZKUR TEXTI

Heimstræð og snilld, vel ge-
ensk sakamála-mynd í litum.
Myndin er gerð eftir sögu lar-
Flemmings, sem á milli hefur
út á íslensku.
Sean Connery
Honor Blackman
Endursýnd kl. 6 og 9.
Bónnuð innan 14 ára.

SÍMI 18936

Hinir dæmdu
hafa enga von

ISLENZKUR TEXTI

Geygispenndandi og hörkuleg
amerísk stórmynd í litum
með hinum víðsælu leikara
Spencer Tracy og
Joan Sinatra
Endursýnd kl. 7 og 9.

Á ÖLDUM HAFSINS
(Ride the wild Surf)
Ný amerísk gamanmynd.
Sýnd kl. 7 og 9.

HÁSKÓLABÍÓ

LESTARRÁNIÐ

MIKLA

Bræk gamanmynd í litum,
sú galsafengasta sem hér hefur
ur lengi sést.
Íslenskur texti.
Aðalhlutverk:
Frankie Howard,
Dora Bryan.
Sýnd kl. 5, 7 og 9.

BEJARBÍÓ
Sími 50184

Onibaba

Hin umdeilda japanska kvik-
mynd eftir snillinginn Kane-
ito Shinido. Hróttaleg og ber-
sögul á köflum. Ekki fyrir
nema taugasterkt fólk.
Danskur texti.
Sýnd kl. 9.

Bónnuð börnum innan 16 ára.

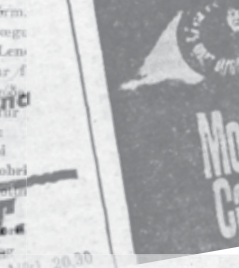
Skelfingarspánnar
Sýnd kl. 7 og 9.

Almenna sýningin kl. 20. Sími 18936.

LEIKFELAG REYKIAVÍKUR

MADUR OG KONA í kvöld.
TIPPERET

4. sýningarvik

Stokkavík, 20.30

MORGUNBLAÐIÐ

AUSTURBEJARBÍÓ

ISLENZKUR TEXTI

Hin heimsfræga stórmynd:

Austan Edens
(East of Eden)

launamynd í litum, byggð á
Mjög áhrifamikil og stór-
lega vel leikin, amerísk verð-
hinn þekktu skáldsögu eftir
John Steinbeck.
Aðalhlutverk:
James Dean
Julie Harris
Raymond Massey
Burl Ives

Bónnuð börnum innan 16 ára.
Sýnd kl. 5.

Stórbíngó kl. 9.

Infliðningur

— peningar

Maður þoulvanur innflutnings
verzlun óskar að komast í
samband við litlu innflirma
með góð umboð og mikla
vaxtarmöguleika. Gefur lagt
fram fé og einhverja vinnu.

Saga Borgarættarinnar

Sjónleikur í 2 þömtum, 12 þáttum verður sýnd öll í
einu lagi í kvöld

klukkan 8.

Bar sem margir aðkomumenn sem eru í þessum hafa
þegar séð að sjá þessa ágætu mynd verður hún sýnd

aðeins í kvöld

Það er að fullrýða að aldrei hefur verið sýnd nein
sýnd sem jafnmargir hafa séð, sem sögu Borgarættar-
innar, allir vilja sjá hana og allir sem ekki hafa séð

innar kromi í

MORNINGSTAR

1921

1939

1947

1952

1965

1983

NYJA BÍÓ

Sími 11544.

**HERNÁMS-
ARIN**

SEINNI HLUTUR

Sýnd kl. 5, 7 og 9.
Bónnuð yngri en 16 ára.

Verðlaunagelæra!
„Hver er maðurinn?“
Verðlaun 17 daga Sannfærð
til Mallorca fyrir tvo.
(Hækkad verð).

**LAUGARAS-
BÍÓ**

Símar 32075 og 38150.

GUNPOINT
TECHNICOLOR.

AUDIE MURPHY

Geygispenndandi ný amerísk
kóreka-mynd í litum.

1921

1939

1947

1952

1965

1983

1921

1939

1947

1952

1965

1983

1921

1939

1947

Sýningaskrá 2011 - 2012

Skemtileg og hrifandi
amerísk söng- og gaman-
mynd gerð af Metro Gold-

Afar spennandi amerísk
sakamála-mynd.

Amerísk stórmynd eftir
samnefndri skáldsögu.

„Jeg hefi ælfið elskað“

Mjög falleg og skemtileg
mynd í eðlilegum litum.

1921

1939

1947

1952

1965

MINNINGAR ÞJÓÐAR

Sýningar Kvikmyndasafns Íslands á tímamótum

Texti, ritstjórn og hönnun sýningaskrár
ERLENDUR SVEINSSON

Aðstoð við vinnslu sýningaskrár
EDDA BJÖRNSDÓTTIR (Skrif með einstaka myndum)
RAGNHEIÐUR ERLINGSDÓTTIR (Skrif með einstaka myndum)
SIGFÚS GUÐMUNDSSON (Skönnun og ljósmyndayfirfærsla)

Prentun
ÍSAFOLDARPRENTSMÍÐJA ehf.

Kvikmyndasafnið þakkar eftirtöldum aðiljum fyrir samvinnuna
NORSK FILMINSTITUTT
DET DANSKE FILMINSTITUT
SVENSKA FILMINSTITUTET, CINEMATEKET
BRITISH FILM INSTITUTE
FRIEDRICH-WILHELM-MURNAU-STIFTUNG
FRANSKA SENDIRÁÐIÐ Á ÍSLANDI
JAPANSKA SENDIRÁÐIÐ
JAPANSKA KVIKMYNDASTOFNUNIN
ALVAR, KLARA OG SIGRÍÐUR ÓSKARSBÖRN
FRIDRIK ÞÓR FRIDRIKSSON
LANDSBÓKASAFN-HÁSKÓLABÓKASAFN/timarit.is

YFIRF. AF FILMU, sem kemur fyrir í upplýsingum um einstaka myndir, merkir að filma í vörslu Kvikmyndasafnsins er ekki talin vera sýningarhæf og hefur því verið yfirfærð á stafrænt form til sýningar og rannsókna á meðan að beðið er eftir fullnaðarviðgerð.

Sérhver kvikmynd á dagskrá Kvikmyndasafnsins er sýnd á þriðjudögum kl. 20:00 og laugardögum kl. 16:00 nema í dymbilvikunni en þá fellur laugardagssýningin niður.

Upplýsingar um sýningar safnsins eru birtar á vefsíðu þess:
www.kvikmyndasafn.is og á facebooksíðunni Kvikmyndasafn Íslands.

KVIKMYNDASAFN ÍSLANDS
Hvaleyraryrabraut 13
220 Hafnarfirði
Sími: 5655993
Vefsíða: www.kvikmyndasafn.is

ÞÆJARBÍÓ, safnbíó
Strandgötu 4
220 Hafnarfirði
Sími: 5556160
Netfang: kvikmyndasafn@kvikmyndasafn.is

Bæjarbíó í Hafnarfirði um miðjan sjötta áratuginn

Hlutverk Kvikmyndasafns Íslands er margþætt. Hefðbundin lýsing á því er sú að það sé fjórþætt og allir þættir jafn mikilvægir: Söfnun, varðveisla, skráning og miðlun. En heimurinn er síbreytilegur. Fátt er varanlegt. Safnið þarf því að laga sig að margvíslegum breytingum þótt hið fjórskipta hlutverk standi enn óhaggað. Líklega er stafræna byltingin mesti breytingavaldurinn í starfsemi kvikmyndasafna frá því að þau komu til sögunnar. Hún hefur gjörbreytingu í för með sér hvað varðar söfnun og varðveislu kvikmynda, hún gerir sífellt meiri kröfur til skráningar þeirra og birtingu upplýsinga og hún hefur mikil áhrif á varðveislu og miðlun kvikmynda, jafnt hér á landi sem erlendis.

Mynddiskavæðingin og stórir flatskjáir í heimahúsum með fullkomnu hljóðkerfi og tilkoma blágeisladiska með margfalt meiri myndgæðum en skilar sér af dvd diskum að ógleymdum möguleikum tölvuheimsins til myndmiðlunar, allt þetta er smám saman að umbylta því, hvernig fólk umgengst og nýtur kvikmynda. Og líkt og sjónvarpið breytti þjóðlífsmyndinni á sínum tíma þá er þessi stafræna bylting á kvikmyndasviðinu á góðri leið með að breyta þjóðlífsmyndinni enn frekar. Þeir sem eiga flottustu græjurnar sakna einskis sem kvikmyndahús nútímans bjóða upp á, - eða hvað? Og ef geisladiskasafnið er orðið gott og nær vel yfir það sem við köllum klassíkina og uppáhalds leikstjórana og jafnvel stefnur og strauma þá getur eiganda slíks mynddiskasafns auðveldlega fundist sem hann eigi ekkert erindi í kvikmyndahús til að horfa á kvikmyndir. Hann pantar myndir sínar fyrirhafnarlaust

hjá Amazon og fær þær oft uppgerðar í mestu gæðum með margvíslegu viðbótarefni sem eflir áhuga hans og þekkingu á kvikmyndum. Hann getur síðan leigt myndir af netinu beint inn í heimabíóið sitt eða horft á sígildar kvikmyndir á erlendum sjónvarpsstöðvum, vilji hann bæta við það sem upp á vantar. Kröfur munu ágerast um að Kvikmyndasafnið geri safnkost sinn aðgengilegan á netinu því sá sem situr heima vill geta sótt gamlar íslenskar kvikmyndir til að horfa á í heimabíóinu þegar hann lystir. Annir og tímaleysi fólks ytir undir þessa þróun.

Þetta er stórstíg breyting frá því að kvikmyndasöfn voru eini vettvangurinn í samfélaginu þar sem hægt var að sjá kvikmyndir sem komnar voru til ára sinna og horfnar úr dreifingu. Í dag er það ekki minni fyrirhöfn fyrir ímyndunaraflað að gera sér grein fyrir þeim tíma en því tímabili þegar sjónvarp var óþekkt fyrirbæri. Á tímum slíkrar fábreytni höfðu kvikmyndasöfn og kvikmyndaklúbbar allt annað vægi en nú á tímum með sinn eina sýningasal í milljóna borgum. Fyrstu almennu kynni Íslendinga af kvikmyndasýningum, sem minntu á sýningar kvikmyndasafna fyrir daga Kvikmyndasafns Íslands, hafa sennilega orðið með stofnun kvikmyndaklúbbsins Filmíu árið 1952, sem eignaðist framhaldslíf í Kvikmyndaklúbbi MR og seinna Fjalakettnum, kvikmyndaklúbbi framhaldsskólanna.

Það hafa orðið fleiri breytingar í umhverfi Kvikmyndasafns Íslands en á stafræna sviðinu. Á síðastliðnu ári tók nýtt kvikmyndahús, Bíó Paradís, til starfa í miðborg Reykjavíkur. Það er í eigu helstu samtaka kvikmyndageinarinnar og nýtur styrkja frá ríki og borg. Kvikmyndaframboð hefur verið einhæft á Íslandi og haft mikla Hollywoodslagsíðu síðustu áratugina. Bíó Paradís er ætlað að skapa mótvægi við þessa einsleitni og sver sig í ætt við listræn kvikmyndahús erlendis (art cinema), sem kynna margvíslegar hliðar kvikmyndalistarinnar. Sýningastefna Kvikmyndasafns Íslands og Bíó Paradísar hefur skarast nokkuð enda stóð vilji forsvarsmanna bíósins til þess að Kvikmyndasafnið flytti starfsemi sína undir þeirra þak. Af því getur ekki orðið af ýmsum ástæðum, svo sem þeirri að nauðsynlegt er að Kvikmyndasafn Íslands hviki ekki frá sjálfstæði sínu. En aðrar ástæður koma einnig til eins og kröfur kvikmyndasafna erlendis sem það fær lánaðar kvikmyndir frá um fyrirkomulag sýninga og tilmæli Alþjóðasambands Kvikmyndasafna um rekstrarform. Með stofnun Bíós Paradísar hefur hins vegar verið slegið á einhæfni kvikmyndaúrvalsins hér á landi og anddyrismenningin, sem er hluti af því að fara í bíó, hefur verið stórbætt og er það vel. Mikilvægt er að Kvikmyndasafnið og Bíó Paradís hlúi að því sem þau gera best hvort á sínu sviði.

Hver er þá sérstaða og jafnvel styrkleiki kvikmyndasýninga Kvikmyndasafns Íslands í þessu breytta umhverfi? Er fífaldirfska að segja að styrkur þess gæti falist í fáum vönduðum sýningum í klassísku einssals bíóumhverfi, þar sem boðið er upp á innlendar og erlendar kvikmyndir úr rúmlega 100 ára kvikmyndasögu og það í upprunalegri mynd? Að það sé ekki nauðsynlegt fyrir Kvikmyndasafnið að sýningastarf þess, sem vel að merkja er aðeins hluti heildarstarfseminnar, samsami sig með hinum almennu bíósýningum sem byggjast á áhorfendahópi sem fer reglulega í bíó? „Minna er meira“ segja þeir ensku. Safnið vill trúna því að í þessu orðatiltæki felist svarið við þessum spurningum, styrkur þess og sóknarfæri. Það hyggst því hlúa að sýningaþættinum í starfsemi sinni með því að taka mið af þessu sjónarmiði „að minna geti verið meira“. Fjármunir eru af skornum skammti, þjóðin er fámenn og skuldug. Ekki er hægt að búast við því að lunginn af þeim sem sækja

stóru kvikmyndahúsin að staðaldri eða Bíó Paradís eða þeir sem njóta kvikmynda af diskum heima hjá sér finni hjá sér löngun til að sækja sýningar Kvikmyndasafnsins, jafnvel þótt þeir búi í Hafnarfirði þar sem sýningarnar fara fram. En sjái bíóunnendur punktin í fáum vel völdum sýningum Kvikmyndasafnsins innan ramma vandaðrar dagskrár, þá gæti kviknað löngun eftir því upprunalega og því samhengi sem þar er í boði. Reynslan sýnir að stór hluti markhóps kvikmyndasafnsins getur allt eins verið þeir sem fara lítið í bíó og horfa lítið á kvikmyndir heima hjá sér en vilja auka við menningarupplifun sína á sama hátt og þeir sem fara kannski í leikhús fjórum til fimm sinnum á vetri og nokkrum sinnum á tónleika og sýningar. Að þessu samanlögðu er það niðurstaðan í stefnumörkun Kvikmyndasafnsins að leiðin sé sú að halda úti afmörkuðum sýningum yfir vetrarmánuðina með vandaðri dagskrá sem skeri sig úr því sem aðrir kvikmyndasýnendur bjóða upp á. Þetta er að visu það sem safnið hefur verið að gera undanfarinn áratug en að visu með misjöfnum árangri í aðsókn sem spannað hefur allan skalann frá húsfylli niður í örfáa. En sýningastarf Kvikmyndasafnsins er langtímaverkefni sem nauðsynlegt er að fái að dafna í menningarflóru þjóðarinnar, því það snýr að sameiginlegum minningum hennar og sögu heillar listgreinar sem hefur alla síðustu öld og fram á þennan dag haft gríðarleg áhrif á hugarheim fólks um allan heim. Þetta gerir Kvikmyndasafnið best með því að skipa sér í flokk annarra safna og menningarstofnana sem hlúa að listgreinum og menningarverðmætum og hafa þann háttinn á að bjóða upp á vandað vetrardagsskrá sem liggur fyrir að hausti og auðveldar fólki með því val þeirra viðburða sem það vill njóta um veturinn.

Reglulegum sýningum Kvikmyndasafnsins á þriðjudagskvöldum og laugardagseftirmiðdögum hefur senn verið haldið úti í áratug. Vetrardagskráin hefur verið útgefin í upphafi hvers sýningatímabils þannig að sýningagestir hafa getað valið úr þær sýningar sem þeir vilja sjá á vetrinum. Dagskráin hefur verið í svipuðu fari og tekið mið af hefðinni sem skapast hefur á vettvangi kvikmyndasafna í öðrum löndum. Útbúnar hafa verið ákveðnar seríur eða temasýningar, sem dreift hafa yfir veturinn. Sem dæmi má nefna kynningu á kvikmyndaleikstjórnum og höfundarverki þeirra, myndir frá ákveðnum löndum, myndir um þjóðfélagsleg efni, „genrur“ eins og glæpamyndir, áróðursmyndir, einnig kvikmyndir ákveðins kvikmyndatökumanns, kvikmyndir frá gullaldarsýningum Hafnarfjarðarbíóanna og þannig mætti lengi telja. Á afmælisári safnsins 2008 voru útbúnar íslenskar aukamyndir upp úr heimildarmyndum sem safnið varðveitir til sýningar á undan aðalsýningum. Boðið hefur verið upp á lifandi hljóðfæraleik undir þöglum kvikmyndum og nemendur í kvikmyndafræðum í Háskóla Íslands hafa flutt formálsorð á undan myndum sem þeir hafa verið að rannsaka. Allt eru þetta mikilvægir þættir sem þurfa að vera í áframhaldandi þróun.

Nú breytum við svolítið framsetningu dagsskrárinnar og byggjum hana í vetur á grundvelli eins af höfuðverkefnum Kvikmyndasafnsins sem er varðveisla og endurvakning sameiginlegra minninga þjóðarinnar. Um leið spyrjum við þeirrar spurningar, hvort það sé ekki almennt viðurkennt að á meðal mikilvægustu gersema í lífi hverrar fjölskyldu séu fjölskyldualbúmin og fjölskyldumyndirnar í tölvunni, kyrrar og hreyfanlegar? Sú virðist ætíð vera raunin þegar skakkaföll verða og þessi verðmæti glatast. Á sama hátt getum við sagt að verðmæti þjóðarfjölskyldunnar af líkum toga séu kvikmyndirnar sem varðveittar eru í geymslum Kvikmyndasafnsins.

En þessi verðmæti fara fyrir lítið ef þau eru óaðgengileg eða eru aldrei tekin fram. Öll þekkjum við gleðina yfir endurfundum við ljóslifandi myndir fortíðarinnar. Þær vekja minningar sem tengjast margvíslegum tilfinningum, ljúfum og sárum.

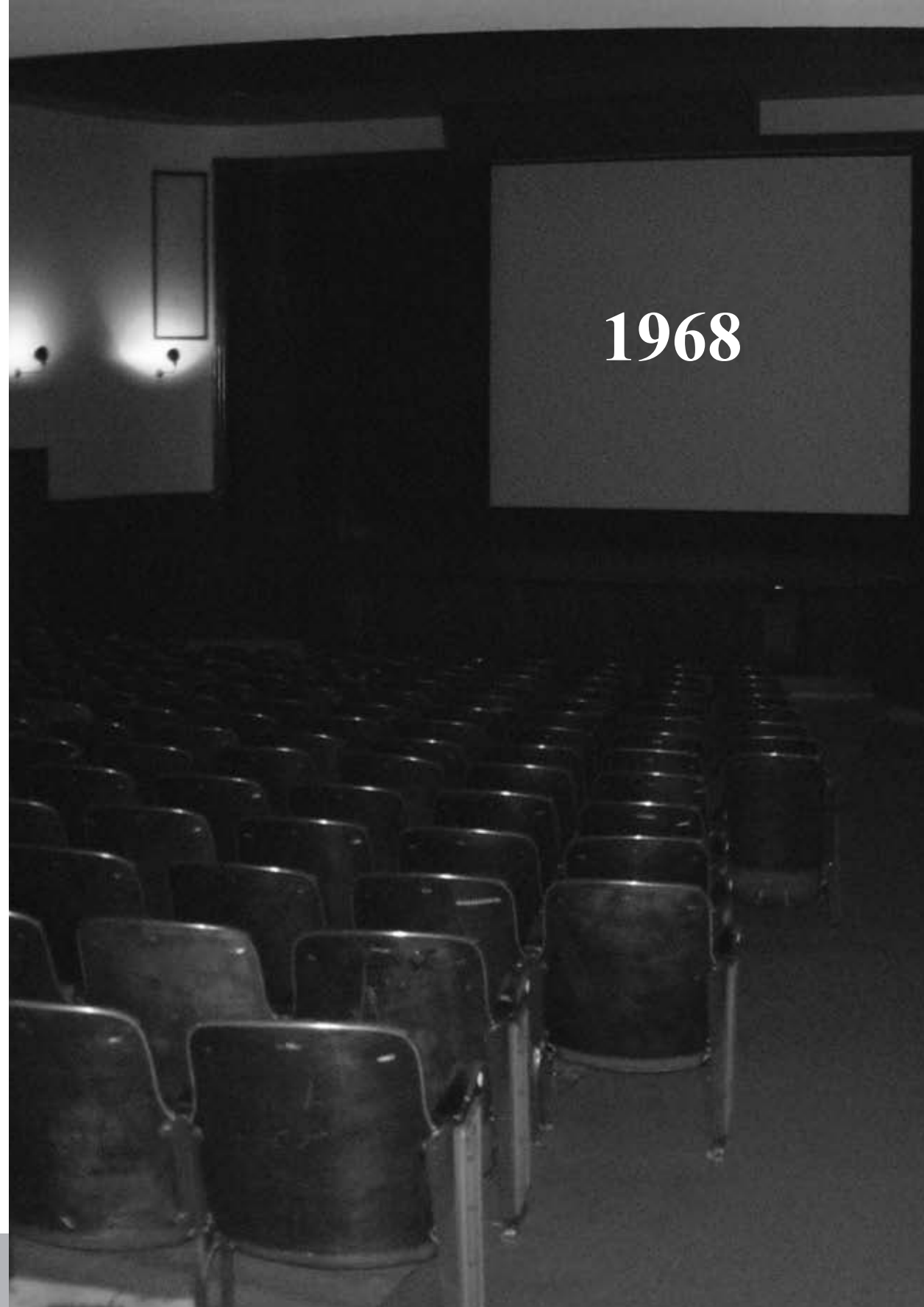
Á dagskránni nú verða í hverjum mánuði sýndar kvikmyndir sem tengjast einu ári þannig að þær hafa annaðhvort verið sýndar hér heima á árinu eða framleiddar hér eða erlendis á þessu sama ári. Val árána fyrir hvern mánuð lýtur engri tímaröð eða öðrum greinanlegum ástæðum. Með þessu fyrirkomulagi er leitast við að glæða minningar okkar sem þjóðar með sýningum í klassísku bíói. Við vonum að þessi nýbreytni mælist vel fyrir því hún býður upp á svo margt spennandi. Á dagskránni nú verða t.d. þrjúbíó sýningarnar rifjaðar upp með Tarzanmynd frá árinu 1947 og tveggja hluta myndaflöknum *Í ríki undirdjúpanna* sem sýndur var hér á landi árið 1952 og lengi vel eftir það við miklar vinsældir. Upplögð sameiginleg skemmtun fyrir afa og ömmur og barnabörnin. Við minnumst þess að 90 ár eru frá frumsýningu Sögu Borgarættarinnar sem danska kvikmyndafélagið Nordisk Films Kompagni gerði eftir sögu Gunnars Gunnarssonar á Íslandi árið 1919. „Jólamynd dagskrárinnar“ verður fjölskyldumyndin *Black Stallion*, sem sýnd var í Tónabíói árið 1983 og er áhrifamikil mynd um vináttu og trygð. Tilefni gefst til að varpa ljósi á þátt hins merka kvikmyndagagnrýnanda, Péturs Ólafssonar, í tengslum við sýningu síðustu myndar Carl Th. Dreyer, *Gertrud*. Eflaust verður forvitnilegt fyrir marga, ekki síst íþróttamenn og áhugafólk um stjórnmálasögu, að sjá Ólympíumynd Leni Riefenstahl en safnið hefur áður sýnt mynd hennar *Sigur viljans* fyrir fullu húsi. *Ólympíuleikarnir 1936* voru sýndir í Gamla Bíói 10. október árið 1939, aðeins rúmum mánuði eftir að heimsstyrjöldin síðari var hafin, sem er sláandi í ljósi „samhugarins“ sem myndin lýsir þremur árum fyrr og skorts á gagnrýni hér heima í þessu sambandi. Sýndar verða kvikmyndir frá 8 löndum alls auk íslensku myndanna. Íslenskar heimildarmyndir verða ýmist sýndar sem aðalmyndir eða aukamyndir á undan erlendum bíómyndum.

Við klykkjum út með íslenskum heimildarmyndum sem teknar hafa verið á ýmsum tímum á ákveðnum stað á landinu og byrjum á Akureyri. Með því er lögð áhersla á mikilvægi heimildarmynda fyrir minningar nærsamfélagsins, bæja og héraða á landinu öllu.

Erlendur Sveinsson

Bæjarbíó í Hafnarfirði, sýningaraðstaða Kvikmyndasafnsins.
Sýnt er á þriðjudögum kl. 20:00 og laugardögum kl. 16:00

ONIBABA

JAPAN, 1964
Sýnd í Bæjarbíó: 3.sep.1968
Lengd: 103 mín.
Norskir millitextar
Lítið talað í myndinni
FILMA, 35 mm svart/hvít

Kaneto Shindo
(1912)

Aðalleikarar: Nobuko Otowa,
Jitsuko Yoshimura og Kei
Satô
Kvikmyndataka: Kiyomi
Kuroda

Onibaba var auglýst hér heima sem hin umdeilda japanska kvikmynd eftir snillinginn Kanito Shindo. Hún var sögð hrottaleg og bersögul á köflum og ekki fyrir nema taugasterkt fólk. Leikstjórinn sagði í viðtali, 93 ára að aldri, að viðfangsefnið væri maðurinn í frumstæðustu aðstæðum hans, þar sem manndráp væri óhjákvæmilegur hluti lífsbaráttunar en frumafl lífsins væri kynhvötin. Bylgjuhreyfing grassins tákngerði hana. Um þetta fjallaði myndin.

Aukamynd:
**Álverið í Straumsvík og
Búrfellsvirkjun í byggingu**

Fréttamynd sjónvarpsins um byggingu álversins og kafla úr Búrfellsmýnd Ásgeirs Long.

Þriðjudagur 6. sep
Kl. 20:00

bitt val:

Laugardagur 10. sep
Kl. 16:00

IF...

ENGLAND, 1968
Lengd: 111 mín
Enskt tal, enginn texti
FILMA, 35 mm litur

Lindsey Anderson
(1923 - 1994)

Aðalleikarar: Malcolm
McDowell, David Wood,
Richard Warwick
Kvikmyndataka: Miroslav
Ondříček

Lindsay Anderson var í stöðugri uppreisn gegn hverskyns stofnunum og kerfishugsun. Í *If...* risa skólastrákar upp gegn kúgun þeirra sem ráða lögum og lofum í stífum virðingastiga einkaskólans. Myndin vann gullpálmann í Cannes árið 1969 en var sett í sama flokk og örgustu klámmyndir þar sem boðskapur myndarinnar þótti ekki við hæfi. Anderson gekk í sama skóla og myndin gerist í.

Þriðjudagur 13. sep
Kl. 20:00

bitt val:

Laugardagur 17. sep
Kl. 16:00

SKAMMEN

SVÍÐJÓÐ, 1968
Lengd: 103 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Ingmar Bergman
(1918 - 2007)

Aðalleikarar: Liv Ullmann,
Max von Sydow og Gunnar
Björnstrand
Kvikmyndataka: Sven Nykvist

Skömmen gerist í nafnlausu héraði í nafnlausu landi þar sem tvær fylkingar með sama tungumál há tilgangslaust stríð. Það er varla tilviljun að hún var gerð þegar Vítíamstríðið var í hápunkti. Sagan er sögð í gegnum hjónalíf tveggja friðsælla eyjarskeggja. Án kjölfestu í tíma og rúmi nær myndin að sýna þann sálarskaða sem er óumflýjanlegur fylgisfiskur stríðsfara.

Þriðjudagur 20. sep
Kl. 20:00

bitt val:

Laugardagur 24. sep
Kl. 16:00

JE T'AIME, JE T'AIME

FRAKKLAND, 1968
Lengd: 91 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Alain Resnais
(1922)

Aðalleikarar: Claude Rich,
Olga Georges-Picot og Anouk
Ferjac
Kvikmyndataka: Jean Boffety

Blóðrauðir upphafstitlar gefa tóninn fyrir spennandi tímaflakk myndarinnar. Í upphafi erum við stödd á geðsjúkrahusi. Claude Ridder hefur engu að tapa eftir misheppnaða sjálfsmorðstilraun. Hann hentar því vel til tilrauna og er valinn af handahófi með hjálp tölvuforrits. Áhugaverð innsýn í þennan tíma þegar sjálfsagt þótti að gera tilraunir á þeim sem minna máttu sín. Tíma sem er ekki svo fjarlægur okkur.

Aukamynd:
Strætisvagnar Reykjavíkur

Einstaklega falleg lýsing ókunnugs kvikmyndatökumanns á miðbæ Reykjavíkur og stræti í aðdraganda skiptingar yfir í hægri umferð.

Þriðjudagur 27. sep
Kl. 20:00

bitt val:

Laugardagur 1. okt
Kl. 16:00

1968

ÓLAFUR SIGURÐSSON SKRIFAR UM

KVIKMYNDIR

Framtíð íslenzkrar kvikmyndagerðar

Þekktast af öllum að vera að myndir íslenskrar kvikmyndagerðar. Þetta er verk sem hefur verið í gangi síðan 1968 og hefur verið í gangi síðan 1968.

Dr. Kristján Eldjárn, textahöfundur og þulur Ósvaldar Knudsen, verður þriðji forseti lýðveldisins. Skipt er úr vinstri yfir í hægri umferð. Sildartorfunar breyta algjörlega um umferðarleiðir og flengjast norður í ballarhaf þangað sem sjómenn elta við þær langt fram á haust. Senn hverfur sildin algjörlega af bergmálmælitækjum bátaflotans. Þar með er sjávarútvegskreppan sem skotið hafði rötum ári fyrr orðin hrópandi staðreynd með vaxandi atvinnuleysi sem brátt leiðir til landflóttu þúsunda Íslendinga. Lækka þurfti gengið í annað sinn

á tveimur árum. Á þessu ári er hins vegar álbræðsluverksmiðjan í Straumsvík að rísa og á sama tíma er unnið við byggingu Búrfellsvirkjunar, sem er forsenda álframleiðslunnar. Viðreisnarstjórnin skýtur þannig styrkari stoðum undir efnahagslíf þjóðarinnar með því að hrinda stóriðjustefnu í framkvæmd. Asgeir Long kvikmyndar byggingu Búrfellsvirkjunar en engin heimildarmynd var gerð um byggingu

álversins, ef frá eru skildar nokkrar fréttamyndir hins unga sjónvarps. Þróun íslenskrar kvikmyndagerðar hjakkar nokkuð í sama kreppufarinu. Ásgeir Long og Ósvaldur Knudsen halda áfram að taka heimildarmyndir en mest ber á sýningu mynda þeirra í sjónvarpinu. Ólafur Sigurðsson skrifar um framtíð íslenskrar kvikmyndagerðar eftir að hafa hlýtt á inngangsorð Þorgeirs Þorgeirsonar á sýningu fjögurra stuttmynda hans í Háskólabíói. Þorgeir sýnir þær síðan af og til í eigin kvikmyndahúsi sem hann stofnar þetta ár og nefnir Litla Bíó. Ólafur deilir á málflutning Þorgeirs og hversu fráhverfur hann er sjónvarpi. Nauðsynlegt sé að hafa það inni í myndinni en stuttmyndirnar fjórar voru sagðar „ekki gerðar fyrir sjónvarp“. Fylgdi með sú hugmynd Þorgeirs að stofnsetja þyrfti sérstakt kvikmyndahús sem sinnti íslenskri kvikmyndagerð og tæki jafnframt mið af sýningum kvikmyndasafna. Hugmyndin um íslenskt kvikmyndasafn var á sveimi. Hernámsáratvileikur Reynis Oddssonar byggðist á starfsemi slíkra stofnana. Hann frumsýndi seinni hlutann í Nýja Bíói 16. október. Myndin gekk samfelld í 42 daga í samkeppni við Bondmyndina *Goldfinger*, *Dr. Zhivago* og James Dean í *East of Eden* og var sögð vera „ómetaleg heimild og stórkostlega skemmtileg“. Aðrar athyglisverðar myndir sýndar þetta ár má telja: *Dr. Strangelove* (Kubrick), *Fuglarnir* (Hitchcock), *Stúlkan með regnhlífarnar*, *Maður og kona*, *Rauða eyðimörkin* (Antonioni), *Onibaba* (Shindo), *Sound of Music* og *Tom Jones*. Í Hafnarfirði: *Astir ljóshæðrar stúlku* (Forman), *Elvira Madigan* (Widerberg), *Tími úlfins* (Bergman).

Úti í hinum stóra heimi er hátterni mannsins orðið að þjóðfélagskreppu, sem ungt fólk vill brjótast út úr. Vietnamstríðið er í hámarki, Sovétmenn ráðast inn í Tékkóslóvakíu, sem bindur enda á Tékknesku nýbylgjuna í kvikmyndagerð. Þorsteinn Jónsson er þar við nám. 68 kynslóðin er að rísa upp. Hún mótmælir þessu stríðsbrótti og stúdentauppreisnin í Frakklandi vill hrista upp í afturhaldssömu þjóðfélagskerfi og fá frískt loft inn í háskólana. Ísland fer ekki varhluta af æskulýðsbyltingunni. En þessi deigla er ekki fest á filmu af sjálfstæðum kvikmyndagerðarmönnum hér heima og óvíst er hvernig hún hefur varðveist í kvikmyndasafni sjónvarpsins.

Á þessu geimferðarári varð 2001: *A Space Odyssey* (Kubrick) til en líka *Rosemary's Baby* (Polanski), *Yellow Submarine* (The Beatles) og *Teorema* (Pasolini).

Molar

Fljótt, fljótt sagði fuglinn, fyrsta skáldsaga Thors Vilhjálmssonar, og *Kristnihald undir Jökli* eftir Halldór Laxness, koma út. • Kjarval heldur mikla sýningu í Listamannaskálanum og *Kjarvalskver* Matthíasar Johannessen kemur út. • Viðtal við Reyni Oddsson: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=1397868 • Grein Ólafs Sigurðssonar: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=1391654

1921

12

TOL'ABLE DAVID

BANDARÍKIN, 1921
Lengd: 99 mín
Enskir millitextar
FILMA, 35 mm svart/hvít

Henry King
(1886-1982)

Aðalleikarar: Richard Barthelmess, Gladys Hulette og Walter P. Lewis
Kvikmyndataka: Henry Cronjager

Henry King hafði gert yfir 50 myndir þegar kom að *Tol'able David*. Það er einhver galdur í frásagnarhætti þessarar kvikmyndar um kolbítinn sem tekst á við manndómsraun sína. *Tol'able David* má hiklaust skipa í flokk þess albesta sem gert hefur verið í kvikmyndalist fyrr og síðar. Sérstæður leikur og umhverfismynd, taka og klipping sem og stef eins og trúnaður og illska eru áhrifamiklir liðir í frásagnarhættinum.

Þriðjudagur 4. okt
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 8. okt
Kl. 16:00

ÍSLENSKAR KVIKMYNDIR, III. kafli og fleira

ÍSLAND
Enginn texti
YFIRF. AF FILMU, svart/hvít

Gustav Boge
Magnús Ólafsson
Bíópetersen

Árið 1921 voru sýndar svonefndar *Íslenskar kvikmyndir* í nokkrum hlutum. Auglýsingar í blöðunum bera með sér hvaða þættir voru sýndir. Það eina sem varðveist hefur úr þessari myndaröð svo vitað sé er þáttur af togveiðum. En til að bæta upp vöntunina verða sýnd brot úr mynd um komu Kristjáns X. árið 1921 og *Þúfnabanann* einnig frá 1921. Að auki brjótum við ársregluna með að bæta við merkri franskrí mynd af línu- og togveiðum við Íslandsstrendur sem tekin var árið 1909 í upphafi togaraaldar á Íslandi.

Þriðjudagur 11. okt
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 15. okt
Kl. 16:00

DER MÜDE TOD

ÞÝSKALAND, 1921
Lengd: 105 mín
Enskir millitextar
FILMA, 35 mm svart/hvít

Fritz Lang
(1890 - 1976)

Aðalleikarar: Lil Dagover, Walter Janssen og Bernhard Goetzke.
Kvikmyndataka: Bruno Mondi

Der Müde Tod er eitt af mörgum meistaraverkum Fritz Lang og fjallar um hugrekki, ástina, dauðann og framhaldslífð. Tæknibrellurnar vöktu mikla athygli og undrun á sínum tíma en Lang notar þær til að tjá expressjónískar og ljóðrænar hugmyndir sínar. Þessi mynd er upphald margra kvikmyndagerðarmanna líkt og Luis Buñuel og Alfred Hitchcock.

Þriðjudagur 18. okt
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 22. okt
Kl. 16:00

SAGA BORGARÆTTARINNAR

DANMÖRK, 1920
Sýnd í Nýja Bíó:
8. jan. 1921
Íslenskir millitextar
YFIRF. AF FILMU, svart/hvít

Gunnar Sommerfelt
(1890–1947)

1. hluti: Ormar Örlygsson og Danska frúin á Hofi
Sýnd á þriðjudegi
2. hluti: Gestur eineygði og Örn hinn ungi
Sýnd á laugardegi

Aðalleikarar: Guðmundur Thorsteinsson (Muggur)

Minningin um fyrstu bíómyndina sem tekin var á Íslandi hefur lifað með þjóðinni í meira en 90 ár. Taka hennar árið 1919 vakti feikna athygli og spennan í kringum frumsýningu hennar í tveimur hlutum í ársbyrjun 1921 var gríðarleg. Ólafur L. Jónsson sýningastjóri Nýja Bíós og snattari við gerð myndarinnar fullyrðir í viðtali árið 1965 að Borgarættin hafi verið dýrasta og vinsælasta kvikmyndin sem Nordisk Film hafði framleitt þá og ein sú mest sýnda og ábatasamasta sem Nýja Bíó hafði fengið til sýningar „þótt þögn væri“.

Þriðjudagur 25. okt
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 29. okt
Kl. 16:00

1921

Moskvu. Átökin út af dreng þessum spunnust út af því að óttast var að hann bæri með sér banvænt sjúkdómssmit og yrði því að vísa honum úr landi.

Heimsókn dönsku konungsfjölskyldunnar til landsins um sumarið vakti mikla athygli enda dagsskráin viðburðarik með ferðalögum til Þingvalla, að Gullfossi og Geysi og Soginu. Konungur opnaði Rafstöðina við Elliðaár og stofnaði Fálkaorðuna og mikið var um veislur og hátíðahöld. Bíópetersen, forstjóri Gamla Bíós og Magnús Ólafsson ljósmyndari filmuðu atburðinn og frumsýndu kvikmynd sína, sem þeir nefndu *Konungskoman 1921* í Gamla Bíói og Nýja Bíói þar sem hún gekk samtímis í viku í ágúst. Pétur Brynjólfsson, ljósmyndari, tók einnig kvikmynd af konungskomunni en einungis smábútur hefur varðveist úr henni. Þá voru danskir kvikmyndatökumenn að og á meðan á heimsókninni stóð sýndi Gamla Bíó aukamyndina *Burtför konungsins og drottningarinnar frá Kaupmannahöfn 17. júní*.

Í byrjun ársins sýndi Nýja Bíó þriðju syrpu af íslenskum kvikmyndum undir yfirskriftinni *Íslenskar kvikmyndir III*. Tvær syrpu munu hafa verið sýndar árið áður. Litlu seinna var fjórða syrpan sýnd en hún hafði að geyma myndir frá Vestmannaeyjum, þar sem gaf að líta „gullfallegar myndir“ af fiskverkun og ullaþvotti. Þessar kvikmyndir voru teknar af Svíanum Gustav Boge árið áður og höfðu verið sýndar í Kaupmannahöfn við miklar vinsældir.

Hér heima vakti frumsýning *Sögu Borgarættarinnar* í tveimur hlutum í byrjun ársins, mesta athygli af þeim kvikmyndasýningum sem í boði voru 1921 enda landsmenn minnugir alls tilstandsins þegar þessi stórmynd var kvikmynduð sumarið 1919. Myndin hafði verið frumsýnd í Kaupmannahöfn árið áður og mun hafa gengið vel þar og víða annars staðar líka. Mikið var skrifað um sýningu myndarinnar í blöðin hér heima. 4. og 5. febrúar var hún sýnd í einu lagi og hægt að fá sér kaffi á milli í 20 mínútna hléi, „og verður séð um fljóta afgreiðslu“ eins og segir í auglýsingu bíósins. Sunnudaginn 6. febrúar var haldið áfram að sýna hana og voru fyrstu fjórir þættirnir á barnasýningu kl. 5.

Fjölmeðg sigild kvikmyndaverk urðu til úti í heimi árið 1921. Til viðbótar við *Tol'able David* og *Der Müde Tod* sem eru á dagskrá Kvikmyndasafnsins má nefna *The Kid* (Charles Chaplin), *Blade af Satans bog* (Carl Th. Dreyer), *Orphans of the Storm* (David W. Griffith), *Körkarlen* (V. Sjöström) og *Johan* (M. Stiller).

Molar

Ólafur Gunnarsson: Höfuðlausn, 2005, skáldsaga sem nýtir sér kvikmyndatöku *Sögu Borgarættarinnar* sem söguvið. • Sergei Prokofiev lýkur við 3. pianókoncert sinn og Arnold Schönberg Svítu fyrir pianó ópus 25.

THE QUIET MAN

John Ford
(1894 - 1973)

BANDARÍKIN, 1952
Lengd: 129 mín
Enskt tal, norskur texti
FILMA, 35 mm litur

Aðalleikarar: John Wayne, Maureen O'Hara, Barry Fitzgerald og Ward Bond.
Kvikmyndataka: Winton C. Hoch
Tónlist: Victor Young

Allt sem skrifað er hér að framan um *Tol'able David* á við um *The Quiet Man* nema hvað nú bætist við ógleymanlegur þáttur írskrar tónlistar. Það er eitt af einkennum John Ford sem kvikmyndaskálds, hvernig hann notar tónlist í myndum sínum. Safnið sýndi í fyrra þrjár Monument Valley riddaraliðsmyndir John Fords en *The Quiet Man* er að mestu tekin upp á Írlandi sem var óvenjulegt á sínum tíma. Þetta er mynd sem hægt er að sjá aftur og aftur.

Þriðjudagur 1. nóv
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 5. nóv
Kl. 16:00

THE SNOWS OF KILIMANJARO

Henry King
(1886 - 1982)

BANDARÍKIN, 1952
Lengd: 114 mín
FILMA, 35 mm litur

Aðalleikarar: Gregory Peck, Susan Hayward og Ava Gardner
Kvikmyndataka: Leon Shamroy
Tónlist: Bernard Herrmann

Heillandi kvikmyndafrásögn, sem ber stjórnanda sínum, Henry King fagurt vitni, líkt og *Tol'able David* 30 árum áður. Myndin er byggð á samnefndri smásögu Ernest Hemingway um Harry Street, rithöfund og veiðimann, sem liggur fyrir dauðanum undir rótum Kilimanjaro fjalla í Afríku. Hann sér ævi sína og ástir liða hjá í endurlitum. Myndin naut gífurlegra vinsælda á sínum tíma með Gregory Peck á hátindi frægðar sinnar og var tilnefnd til tveggja Óskarsverðlauna.

Aukamynd:
Svipmyndir af Ásgeiri Ásgeirssyni forseta

Ásgeir Ásgerisson varð forseti árið 1952. Vigfús Sigurgeirsson tók kvikmyndir af honum á ferðalögum hans um landið.

Þriðjudagur 8. nóv
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 12. nóv
Kl. 16:00

Í RÍKI UNDIRDJÚPANNA, 1. og 2. hluti

BANDARÍKIN, 1936,1950
Sýnd í Bæjarbíói 1952
Enskt tal, enginn texti
DVD, svart/hvít
Þriðjudagur: 1. hluti, 104 mín
Laugardagur: 2. hluti, 96 mín

B. Reaves Eason og Joseph Kane

Aðalhlutverk: William Farnum, Boothe Howard, Raymond Hatton og C. Montague Shaw
Kvikmyndataka: Edgar Lyons og William Nobles

Í ríki undirdjúpanna er ein af þessum mest spennandi þrjúbíómyndum sem sýndar voru upp úr miðri síðustu öld. Þegar hún var tekin til sýningar í Bæjarbíói 1952 var hún orðin 16 ára gömul en samt svo nútímaleg að útgáfuárið 1936 var óhugsandi. Það sem ætíð hefur heillað þann sem þetta skrifar er sú hugmynd að láta kaþbát kafa á 10 þúsund feta dýpi fara þar inn í helli og koma út hinum megin í landi Atlantis líkt og ferðin hafi verið farin til annarrar plánetu. Gæti minnt á Star Wars núna hálfri öld síðar.

Þriðjudagur 15. nóv
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 19. nóv
Kl. 16:00

CARRIE

William Wyler
(1902 - 1981)

BANDARÍKIN, 1952
Lengd: 118 mín
Enskt tal, enginn texti
FILMA, 35 mm litur

Aðalleikarar: Laurence Olivier, Jennifer Jones, Miriam Hopkins og Eddie Albert
Kvikmyndataka: Victor Milner

Það hefur lengi verið á dagskrá hjá Kvikmyndasafninu að sýna myndir eftir kvikmyndaleikstjóran William Wyler. Laurence Olivier þakkaði honum fyrir að kenna sér að leika í kvikmyndum þegar þeir unnu að *Fýkur yfir hæðir*, (sjá bls. 27). „Í *Carrie* sýnir Olivier hvað hann hefur lært“ (P. Keel). Mörg ógleymanleg atriði bera það með sér. Myndin er byggð á hinni „ósiðlegu“ sögu Theodore Dreiser um stéttaskiptingu, ástina og fall úr ríkidæmi í botnlausu fátækt. Lokamyndskeiðið felur í sér kvikmyndagerð eins og hún gerist best.

Aukamynd:
Iðnsýningin 1952

Heimildarmynd eftir Óskar Gíslason

Þriðjudagur 22. nóv
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 26. nóv
Kl. 16:00

1952

Óskar Gíslason er á fullri ferð í kvikmyndagerð sinni á árinu 1952. Frumsýning mynda hans *Ágirnd* og *Alheims-Íslandsmeistarinn* í lok ársins (sýndar saman) var eina frumsýning íslenskra bíómynda þetta ár. Loftur Guðmundsson, ljósmyndari og kvikmyndagerðarmaður, lést 4. janúar en hann frumsýndi síðustu mynd sína, *Niðursetninginn*, undir lok fyrra árs. Stuttu eftir að sýningar hófust á *Ágrind* var hún bönnuð vegna tilmæla biskups. Óskari tókst að fá banninu aflétt eftir mikið þref en varð þá hörfað með hana úr Tjarnarbíói yfir í Hafnarbíó. Óskar sýnir ekki aðeins aukamynd frá Færeyjum með aðalaukamyndinni *Alheims-Íslandsmeistarinn*, heldur efnir hann til endursýningar á Bakkabræðramynd sinni frá árinu 1951 kl. þrjú sama dag. Enginn bilbugur á Óskari. *Alheims-Íslandsmeistarinn*, sem skýrgreind var sem skopmynd, er áhugaverð blanda leikinnar myndar og heimildarmyndar. Hún gefur verðmæta innsýn í heim Melavallarins og dregur upp mynd af

ÁGIRND

Alheims-Íslandsmeistarinn
ÍSLAND, 1952
Lengd: Samtals um 70 mín
YFIRF. AF FILMU, svart/hvít

Óskar Gíslason

(1901 - 1990)
Svala Hannesdóttir
(1928 - 1993)
Aðalleikarar: Svala
Hannesdóttir, Þorgrímur
Einarsson, Knútur Magnússon
og Sólveig Jóhannesdóttir.
Kvikmyndataka: Óskar
Gíslason

Ágirnd var kynnt á sínum tíma sem ný íslensk hryllimynd þar sem myrtir eru prestur, morðingi og fjárhættuspilari, stef sem gæti átt ágætlega heima í nútímanum. Það sem kveikir ágrindina hjá ólíkasta fólki er verðmæt hálsfesti, en *Hálsfestin* var heitið á látbragðsleik Svölu Hannesdóttur, sem myndin er gerð eftir. *Ágirnd* er tilraunamynd þar sem Óskar nýtir sér expressiónískan, þöglan leikstíl með tónlist. Myndin vakti miklar deilur á sínum tíma og stóð til að banna sýningu hennar en Óskari tókst að afstýra því.

þekktu fólki eins og Jóni Eyjólfsyni og Sigurði Sigurðssyni, íþróttafréttamanni, Gunnari Huseby o.fl.

Þennan sama dag sýndi Bæjarbíó *Rio Grande*, John Ford-mynd með John Wayne. Gerð hennar var gjaldið sem Ford þurfti að greiða Republic kvikmyndafélaginu fyrir að fá loks tækifæri til að gera *The Quiet Man*, myndina, sem hann hafði barist fyrir að fá að gera í fjölda mörg ár. Af því streði öllu er mikil saga að ekki sé minnst á sjálfra kvikmyndatökuna á Írlandi, sem var barnafull af vinnugleði og skapandi samveru eins og þessi yndislega mynd ber með sér. Enda sló hún í gegn.

Sveinn forseti andast og við tekur Ásgeir Ásgeirsson. Fjölða heimildarmynda verður til af þeim sökum.

Þetta er tími Alfred Clausens sem sendir frá sér frumsamið lag sitt *Manstu gamla daga* þetta ár. En 1952 er líka árið þegar kjarnorkuváin er að festa sig í sessi með tilraunum og yfirlýsingum um kjarnorkuvopnaeign.

Árið 1983

Ný stjórn Framsóknar- og Sjálfstæðisflokks • Hrafninn flýgur er í tókum

SKILABOÐ TIL SÖNDRU

Ísland
Lengd: 83 mín
FILMA, 35 mm litur
Kristín Pálsdóttir
(1948)
Aðalleikarar: Bessi Bjarnason
og Ásdís Thoroddsen
Kvikmyndataka: Einar
Bjarnason, Alex de Waal
Tónlist: Bubbi Morthens og
Gunnar Reynir Sveinsson

Það er ekki tekið út með sitjandi sældinni að vera rithöfundur þó svo að margir gætu öfundað aðalpersónuna, Jónas, af ýmsu. Myndin er gerð eftir samnefndri skáldsögu Jökuls Jakobssonar og nær vel að endurspegla breytingarnar sem urðu á íslensku samfélagi eftir hippa- og pönk-innreiðina. Tónlist Gunnars Reynis Sveinssonar í myndinni er stórgóð. Aðdáendur Bubba Morthens og Elíasar Mar ættu ekki að láta þessa mynd fram hjá sér fara.

Aukamynd:
Sjónvarpsauglýsingar
Sjónvarpsauglýsingar eru
mikilvægar heimildir um
tíðaranda.
Þriðjudagur 6. des
Kl. 20:00
Þitt val:
Laugardagur 10. des
Kl. 16:00

BLACK STALLION

BANDARÍKIN, 1979
Sýnd í Tónabíói 1983
Lengd: 118 mín
Enskt tal, sænskur texti
Lítið talað í myndinni
FILMA, 35 mm litur
Caroll Ballard
(1937)
Aðalleikarar: Kelly Reno, Hoyt
Axton, Mickey Rooney og Teri
Garr
Kvikmyndataka: Caleb
Deschanel

Black Stallion státar af myndrænni frásögn og nýtir möguleika hljóðsins þannig að unun er á að horfa og hlusta. Sögd er hrifandi saga um vináttu stráks og hests sem skýtur djúpum tryggðarrótum eftir að þeir bjargast saman úr sjávarháska upp á eyðiströnd. Frammistaða beggja er með ólíkindum enda er myndin sögd vera framúrskarandi í nútíma kvikmyndagerð en framleiðslu hennar stýrði Francis F. Coppola. Fullyrða má að hún verðskuldi sígildan sess í kvikmyndasögunni. Þetta er mynd fyrir alla fjölskylduna, jólamynd með rentu.

Þriðjudagur 13. des
Kl. 20:00
Þitt val:
Laugardagur 17. des
Kl. 16:00

1983

unnu að í samvinnu við Magnús Bjarnfreðsson, frétt- og sjónvarpsmann og var fullgerð á árinu. Kvikmyndasafnið og forstöðumaður þess hlaut óvænta viðurkenningu í formi Menningarverðlauna DV í flokki kvikmynda, sem afhent voru 11. febrúar. Við afhendingu þeirra var lögð áhersla á að kvikmyndir væru ekkert stundarfyrirbæri og vafalaust hefur vitundin um björgun þjóðarverðmæta sem safnið beitti sér fyrir þennan vetur haft sitt að segja en þar var um að ræða Alþingishátíðarmynd frá 1930 og Reykjavíkarmynd frá 1944, báðar teknar af Lofti Guðmundssyni. Þessar kvikmyndir lágu undir skemmdum þegar þær rak á fjörur safnins og athygli fjölmiðla var vakin. Safnið beitti sér einnig fyrir verndun Fjalarkattarins á árinu en tapaði þeirri orrustu. Bíókastljósið erlendis var á *Flashdance* og *Star Wars Episode VI: Return of the Jedi* sem urðu mest sóttu kassastykkin á heimsvísu árið 1983.

Kaldastríðið er í algleymingi á þessu ári. Einn aðalleikarinn í því stríði, Andrei Gromyko, utanríkisráðherra Sovétríkjanna, lætur hafa þetta eftir sér á blaðamannafundi í Bonn: „Við erum tilbúnir að eyðileggja eitthvað af meðaldrægu eldflaugum okkar og flytja aðrar til annara hluta Rússlands svo þær nái ekki til Vestur-Evrópu.“ Sovjetríkin eru jafnframt í stríði í Afganistan og Írski þjóðfrelsisherinn boðar ógnaröldu hryðjuverka svo bola megi Bretum burt frá Norður-Írlandi.

Hér heima um haustið eru Íslendingar að búa sig undir að setja lög um kvótakerfi sem eiga eftir að hafa mikil áhrif er fram líða stundir. Heitar umræður voru um málið á haustspinginu. Kvennalistinn var stofnaður þetta ár og hafði mikil áhrif á íslensk stjórnmál.

Rás 2 Ríkisútvarpsins tekur til starfa á þessu pönkari og er Bubbi Morthens persónugervingur pönksins ásamt Björk Guðmundsdóttur. Skáldsaga Einars Kárasonar *Þar sem Djöflaeyjan rís* kemur út og þriðja bindi uppvaxtarsögu Sigurðar A. Magnússonar, *Jakobsglíman*. Þann 21. september skrifar Sigmundur Ernir Rúnarssonar gagnrýni í DV um *Black Stallion* eða *Svarta folann*, eins og hún var látin

heita á íslensku. Sagan sem myndin byggir á nefndist hins vegar *Kolskeggur*. Sigmundur lætur þess getið að mörgum hafi þótt sem svo að sjálfur kvikmyndajöfurinn Francis F. Coppola setti ofan með þessari framleiðslu sem nú gæfi að líta í Tónabíói og byggð var á barnasögu. En að þeir sem þannig töluðu hafi þurft að éta þessi ummæli sín ofan í sig þegar þeir sáu útkomuna. Og Sigmundur bætir við: „Auðvelt hefði verið að gera *The Black Stallion* væmna mynd, svo að segja hvert atriði myndarinnar býður upp á það. En leikstjóranum tekst svo til allsstaðar að sníða fram hjá því að gera verkið að tilfinningavellu, og er það vel.“ Sigmundi finnst athyglisvert hversu lítið er talað í myndinni og hve stórt hlutverk náttúrunnar er í frásögninni.

Molar

Viðtal við aðstandendur *Skilaboð til Söndru*: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=2484359

Í *Skilaboð til Söndru* syngur Bubbi Mortens jasslagið *Maður hefur nú*, eftir Gunnar Reyni Sveinsson.

Þriðja sólplata Bubba Morthens, Fingraför, kemur út. Megas syngur með í tveimur lögum.

1965

PAWNBROKER

BANDARÍKIN, 1965
Lengd: 116 mín
FILMA, 35 mm svart/hvít

Sydney Lumet
(1924 - 2011)

Aðalhlutverk: Rod Steiger,
Geraldine Fitzgerald og Brock
Peters
Kvikmyndataka: Boris
Kaufman
Tónlist: Quincy Jones

Lumet var Vittorio De Sica þeirra Ameríkana. Hann hafði einstakt lag á að ná því besta fram í leikurum sínum. Þessi mynd var ein af þeim fyrstu sem sýndu hörmungar helfararinnar en veðmangarinn og gyðingurinn Sol Nazerman er stöðugt ásóttur af minningum úr útrýmingabúðunum. Rod Steiger sótti innblástur í þögla óskrið í lokin til verksins Guernica eftir Picasso.

Þriðjudagur 10. jan
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 14. jan
Kl. 16:00

GAMLET

SOVÉTRÍKIN, 1964
Sýnd í Hafnarfjarðarbíó:
1. apríl 1965
Lengd: 140 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Grigori Kozintsev
(1905 - 1973)

Aðalhlutverk: Innokenti
Smoktunovsky
Kvikmyndataka: Jonas
Gritsius
Tónlist: Dimitri Schostakovich

Myndin er innrömmuð af samskonar upphafs og lokaatriði þar sem skuggi og klettur í mannsmynd falla í öldurót hafsins og undir hljómar mögnuð tónlist Schostakovich og gefur drungalegan tón með sterku samspili lúðrablasturs og bassahljóðfæra sínfóníuhljómsveitarinnar. Áhrifamikil myndataka og einstakur leikur Innokenti (Hamlet) undirstrikar ill örlög og harðneskjulegt umhverfi söguheims myndarinnar.

Þriðjudagur 17. jan
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 21. jan
Kl. 16:00

SURTUR FER SUNNAN SVEITIN MILLI SANDA SVIPMYNDIR

ÍSLAND, 1965
Sýnd í Gamla Bíó: 26. mars
Lengd: 78 mín
YFIRF. AF FILMU, litur

Ósvaldur Knudsen
(1899-1975)

Textahöfundar og þulir: Dr.
Sigurður Þórarinnsson og Dr.
Kristján Eldjárn (*Svipmyndir*).
Höfundur tónlistar: Magnús
Blöndal Jóhannesson
(**Tónlistarval við *Svipmyndir***)

Máttur heimildarmyndarinnar til að varðveita minningar þjóðar birtist í þessum þremur kvikmyndum Ósvalds Knudsen á áhrifaríkan hátt: *Surtur fer sunnan* lýsir einstaka atburði þegar jörð reis úr sæ og bættist við Vestmannaeyjaklasann svo að eftir var tekið víða um heim, *Sveitin milli sanda* er um mannlíf og hverfandi þjóðhætti í stórbrotnu umhverfi Örfanna. Titillag myndarinnar eftir Magnús Blöndal Jóhannesson lifir. *Svipmyndir* er ómetanlega heimild um nokkra ástælustu lista- og merkismönnum þjóðarinnar.

Þriðjudagur 24. jan
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 28. jan
Kl. 16:00

GERTRUD

DANMÖRK, 1964
Sýnd í Bæjarbíó: 30. júlí 1965
Lengd: 119 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Carl Th. Dreyer
(1889 - 1968)

Aðalhlutverk: Nina Pens
Rode, Bendt Rothe, Ebbe
Rode og Baard Owe
Kvikmyndataka: Henning
Bendtsen og Arne
Abrahamsen

9. „Hvað fjallar Gertrud um?“ segir Dreyer. „Að minnst kosti ekki um „sex“ - en um ást og - erótík. Ástin er Gertrud allt, hún setur ekkert henni ofar og hún krefst þess sama af þeim sem hún elskar“. Þannig skrifaði Pétur Ólafsson um myndina 1965 og þessi yfirburðagagnrýnandi heldur áfram: „Það er efalaust erfið fyrir marga að setta sig við þessa mynd Dreyers. Þann hægagang sem einkennir hana, stíliseraðan leik og þær miklu kröfur sem hún gerir til áhorfandans. En hér er engu tranað fram og margbreytileiki verksins er svo hljóðlátur, að ekki nægir að sjá myndina einu sinni til að skynja hana og setja á réttan bás. (Sjá bls. 24).

Þriðjudagur 31. jan
Kl. 20:00

Þitt val:

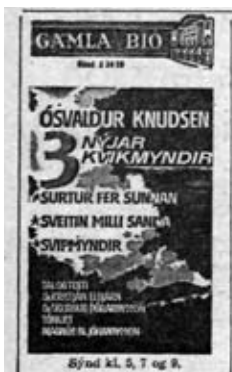
Laugardagur 4. feb
Kl. 16:00

Um árið 1965

Þjóðlífið á Íslandi snýst að stórum hluta um síld, sem er grundvöllur efnahagslífsins. Aldrei hefur náðst jafnmikill afli á land úr þessari duttlungafullu auðsuppsprettu sem nú hleypir fjöri í mannlífið á Austfjörðum og norðanverðu Austurlandi. Uppgangurinn birtist einnig í því að fyrsti Fokkerinn kemur til landsins, Laugardalshöllin er tekin í notkun og Landsvirkjun stofnuð. En neysluvöxturinn frá lokum síðari heimsstyrjaldar er aftur á móti talinn enda þetta ár.

Fréttirnar minna á að það er geimöld. Stórveldin skiptast á að senda geimfara í geimgöngu í fyrsta sinn. Ómannað geimfar brotlendir á tunglinu og Mariner 4 sendir fyrstu myndirnar frá Mars. Á þessu sama ári er kaldastríðið með fókusinn í Vietnam að færast í aukana. Hátt í 35 þús manns fara í mótmælagöngu til Washington gegn Vietnamstríðinu. Martin Luther King er í forystu fyrir réttindabaráttu þeldökkra. Þar vestra eru Tommi og Jenni heimsfrumsýndir á CBS sjónvarpsstöðinni. *My Fair Lady* sópar til sin flestum Óskarsverðlaunum og *Pawnbroker* er frumsýndur vestra. Í

Evrópu líta margar myndir dagsins ljós sem öðlast hafa langlífi: *For a Few Dollars More* (Ítalía - Sergio Leone), *Alphaville* (Frakkland/Ítalía - Jean Luc Godard), sem varð mjög umtöluð hér heima ári seinna. *Júlia og andarnir* (Ítalía - Fellini) *Pierrot le Fou* (Frakkland - Jean Luc Godard), *Dr. Zhivago* (Bretland - David Lean) og *Így jöttem* (Ungverjaland - Jancsó). Bítlamyndin *Help* er einnig frá 1965. Bítlaæðið er í algleymingi og Bítlarnir holdgervingar þjóðfélagsbreytinga áratugarins.

Hér heima er það í kvikmyndasögufréttum að Ósvaldur Knudsen frumsýnir þrjár nýjar kvikmyndir og um haustið er Kvikmyndaklúbbur MR stofnaður af Þorsteini Helgasyni, sagnfræðingi o.fl. Þessi arftaki *Filmiu* varð mikil lyftistöng fyrir kvikmyndamennninguna og átti eftir að hafa víðtæk áhrif á verðandi kvikmyndagerðarmenn á þessum tíma. Kvikmyndaskrif Péturs Ólafssonar í Morgunblaðið undir dálkaheitinu *Í kvikmyndasali* eru snar þáttur í þessu bætta kvikmyndamennningarástandi. Kvikmyndirnar sem Ósvaldur

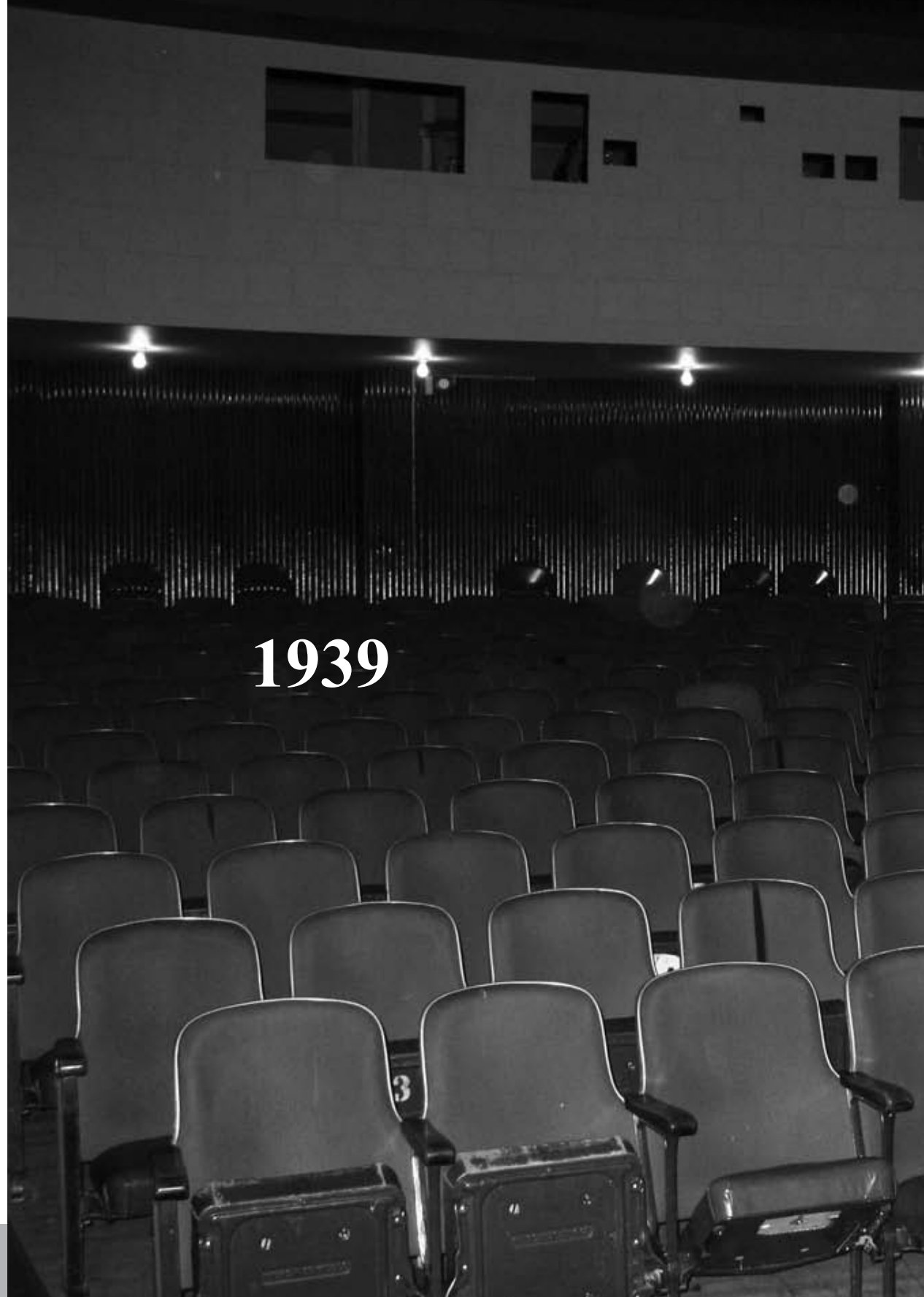
frumsýndi 26. mars 1965 og eru á dagsskrá safnsins í janúarmánuði eru: *Surtur fer sunnan*, *Sveitin milli sanda* og *Svipmyndir*. Ósvaldur efndi til blaðamannafundar með lykilsamstarfsmönnum sínum, þeim dr. Sigurði Þórarinssyni, jarðfræðingi sem er textahöfundur og þulur Surtseyjarmyndarinnar og Magnúsi Bl. Jóhannssyni, tónskáldi. Þeir félagar gerðu grein fyrir myndunum í skemmtilegu spjalli en sérstaka athygli vekur lýsing Magnúsar Blöndals á því hvernig hann vann tónlistina fyrir myndina, sem var óvenju frumleg og nútímaleg. Surtseyjarmyndin rakaði inn verðlaunum um haustið. *Fjarst í eilífðar útsæ*, frá Geysis film, félagi þeirra Þorgeirs Þorgeirsonar, Reynis Oddssonar og Gests Þorgrímssonar, var frumsýnd á árinu sem aukamynd í bíó.

Margir minnst *Mondo Cane* myndanna sem sýndar voru á stóra tjaldinu í Laugarásbíói á árinu 1965. Þetta er einnig sýningarár mynda eins og *Flóttinn mikli*, *Bleiki pardusinn* (Tónabíó) og *Lolita* (Kubrick - Gamla Bíó). Japönsku kvikmyndirnar *Lífvörðurinn* eftir Akira Kurosawa og *Harakiri* eftir Kon Ichikawa voru hápunktur kvikmyndasýninganna þetta árið en þær verða ekki á dagsskránni nú vegna þess að þær hafa verið sýndar áður í safninu.

Molar

Help albúm Bítlanna með *Yesterday*, *Ticket to Ride*, *Help* o.fl. kemur út. • Bob Dylan gefur út *Highway 61 Revisited* og Hljómar *Fyrsta kossinn* og *Bláu augun þín*. • *Járnhausinn* eftir Jónas og Jón Múla Árnasyni er sýndur í Þjóðleikhúsinu. Aukavinnusmellurinn slær í gegn. • *Sveitin milli sanda* úr samnefndri kvikmynd Ósvalds Knudsen eftir Magnús Blöndal Jóhannesson með Elly Vilhjálmss náði miklum vinsældum í óskagalagáttum útvarpsins. • Gertrud-dómur Péturs Ólafssonar: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=1368164

LA RÈGLE DU JEU

FRAKKLAND, 1939
Lengd: 110 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Jean Renoir
 (1894 - 1979)

Aðalhlutverk: Nora Gregor, Roland Toutain, Marcel Dalio og Mila Parély
Kvikmyndataka: Jean-Paul Alphen, Jean Bachelet og Jacques Lemare

Á frumsýningu myndarinnar í París árið 1939 horfði Renoir uppá þrúðbúinn mann kveikja í dagblaði til að koma í veg fyrir að hægt væri að halda sýningu myndarinnar áfram. Það var þá sem Renoir gerði sér grein fyrir því hversu umdeilda og kröftuga mynd hann hafði búið til. Notkun Renoir á fókusdýpt er einstök og takið eftir birninu í myndinni. Þar fer Renoir sjálfur með hlutverkið.

Aukamynd:
Sea Harvest

Lofur Guðmundsson vann að gerð sjávarútvegsmyndar á árunum 1936 - 38. Ákveðið var að Lofur gerði stutta útgáfu úr efninu með enskum skýringatextum til að nota á heimssýningunni í New York.

Þriðjudagur 7. feb
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 11. feb
Kl. 16:00

ÍSLANDSMYND SÍS

ÍSLAND, 1939
Sýnd í Hafnarfjarðarbíói
1.apríl
Lengd: 68 mín
YFIRF. AF FILMU, svart/hvít

Vigfús Sigurgeirsson
 (1900-1984)

Íslandsmynd SÍS, sem Vigfús Sigurgeirsson kvikmyndaði og Sigfús Halldórs frá Höfnum hafði hönd í bagga með, er ein af þessum ægifygru heimildarmyndum um íslenskt þjóðlíf sem urðu til á seinni hluta fjórða áratugarins. Fyrirhuguð þáttaka Íslands í heimssýningunni í New York 1939 kallaði eftir slíkum myndum. Myndin lýsir árshring mannlífsins í gamla bændasamfélaginu frá vori og fram á vetur og eru heyannimar og myndir úr verksmiðjum fyrir landbúnaðarafurðir ómetanlegar gersemar fyrir okkur sem þjóð.

Aukamynd:
Iceland-Steppingstone between the Old and the New

Vigfús Sigurgeirsson kvikmyndaði í tilefni af þáttöku Íslendinga í heimssýningunni í New York. Myndin er með fyrstu litmyndum frá Íslandi.

Þriðjudagur 14. feb
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 18. feb
Kl. 16:00

OLYMPÍULEIKARNIR 1936

ÞÝSKALAND, 1936
Frumsýning í Gamla Bíói
10. október 1939
Lengd: 1. hluti - 121 mín
2. hluti - 96 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Leni Riefenstahl
 (1902 - 2003)

1. hluti: Fest der Völker (Hátíð þjóðanna)
Sýnd á þriðjudegi

2. hluti: Fest der Schönheit (Hátíð fegurðarinnar)
Sýnd á laugardegi

„Þessi dásamlega kvikmynd var ekki eingöngu tekin til minningar um Ólympíuleikana í Berlín 1936, þar sem flestar þjóðir heimsins, þ. á. m. Íslendingar, leiddu saman sína bestu íþróttamenn, heldur átti myndin að vera hvöt til allrar íþróttæsku heimsins um að keppa að ennþá meiri líkamlegri og sálarlegri fullkomnun og fegurð“. Þannig var myndin auglýst hér heima þegar heimsstyrjöldin var að hefjast með innrás Þjóðverja inn í Pólland. Sláandi lýsing í ljósi samhugar þáttökuþjóðanna 1936 og nýhafins ófriðar. Stíllinn samt svo markviss að hann lætur engan ósnortinn hvað sem öðru líður. Eitthvað annað en nú á tímum beinna útsendinga.

Þriðjudagur 21. feb
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 25. feb
Kl. 16:00

WUTHERING HEIGHTS

BANDARÍKIN, 1939
Sýnd í Austurbæjarbíói
16. febrúar 1952
Lengd: 104 mín
Enskt tal, sænskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

William Wyler
 (1902 - 1981)

Aðalhlutverk: Merle Oberon, Laurence Olivier, David Niven og Geraldine Fitzgerald.
Kvikmyndataka: Gregg Toland (Kvikmyndaði Citizen Kane)
Tónlist: Alfred Newman

Wuthering Heights (Fýkur yfir hæðir) hefur að geyma þetta kvikmyndafrásögn. Það slaknar aldrei á drama atburðar-rásarinnar. Stíll Wylera er unaðslegur og meistaratökin sjást í nærmyndunum sem auka á dýpt frásagnarhátтарins. Tökumaðurinn, Gregg Toland, á sinn þátt í útkomunni en hann var yfirlýstur af gildi tökmanna sem einn af 10 áhrifamestu tökumönnum frá upphafi. Laurence Olivier og Merle Oberon sýna yfirburðaleik sem seint líður úr minni. Þessi gæðamynd missti alla Óskarana til *Gone With The Wind* nema þann sem veittur var fyrir kvikmyndaöku.

Þriðjudagur 28. feb
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 3. mar
Kl. 16:00

1939

Iceland. Dam kom svo aftur til landsins um vorið 1939 til að taka framhald kvikmynda sinnar þetta annálaða sólskinssumar. Hann sýnir afraksturinn frá síðastliðnu sumri í Gamla Bíói og nefnir þá útgáfu *Myndir frá Íslandi*. Þessi útgáfa myndarinnar hafði verið frumsýnd með pompi og prakt í Kaupmannahöfn fyrir um veturinn. Þegar hann siglir heim um haustið er heimsstyrjöldin síðari við það að brjótast út. Dr. Erich Daudert, sem gert hafði nokkrar fræðslumyndir á Íslandi til sýninga í Þýskalandi (Saltfiskmynd og fuglamynd) tekur mynd sína *Ein Ritt zum Grossen Geysir auf Island* (Ríðið til hins mikla Geysis) þetta sumar.

Gunnar Gunnarsson skáld og höfundur Sögu Borgarættarinnar flytur alfarinn heim til Íslands með fjölskyldu sína og sest að á Skriðuklaustri. Honum sést bregða fyrir í efninu sem kaftinn Dam filmaði þetta ár. Fornleifafræðingar vinna við uppgröft þjóðveldisbæjarins að Stöng í Þjórsárdal. Ljóðabókin *Úr landssuðri* eftir Jón Helgason kemur út. Halldór Kiljan Laxness skrifar ritdóm og lýsir því yfir að hér sé snilldarverk á ferð. Þjóðstjórn þriggja flokka tekur við völdum og hefur á stefnuskrá að búa þjóðina undir að geta lifað sem mest af gæðum landsins og gerir ráðstafanir til sjálfsbjargar vegna ófriðarins.

1939 er gjöfult ár í kvikmyndasögu heimsins eins og úrval Kvikmyndasafnsins ber með sér. Það hefði t.d. verið full ástæða til að sýna *Gone With the Wind* (Á hverfanda hveli) sem sópaði til sín langflestum Óskarsverðlaunum fyrir þetta ár en við tókum *Wuthering Heights* fram yfir hana vegna gæðamunar. John Ford myndin *Stagecoach* frá þessu ári var sýnd í safninu í fyrra. *Le jour se lève* í stjórn Marcel Carné er ein af merkismyndum ársins og Tarzanmyndin sem þá leit dagsins ljós var *Tarzan finds a Son* með Johnny Weissmüller. *Saga Borgarættarinnar* var endursýnd og *Mjallhvít og dvergarnir sjó* frá Disneyfélaginu var sýnd í Gamla Bíói. Sláandi er að lesa kynninguna á Ólympíumynd Leni Riefensthal fyrir sýningu hennar í Gamla Bíói um haustið, rúmum mánuði eftir upphaf styrjaldarinnar. Öllu hafði nú verið snúið á hvolf sem lögð var áhersla á í myndinni, að þjóðimar kepptu í sátt og samlyndi og að maðurinn væri fagurt sköpunarverk. Það sem eftir stendur er fegurð kvikmyndaarinnar sjálfrar og spurningin hvort það dugi henni til lífs þrátt fyrir að innihaldið hafi umturnaðist þremur árum eftir gerð hennar.

Molar

Viðtal við kaftin Dam í Mbl. 13. apríl 1939: http://timarit.is/view_page_init.jsp?issId=104790&pageId=1238342&lang=is&q=Dam • Erlendur Sveinsson: „Landsýn – heimssýn. Kynningarmáttur kvikmyndaarinnar á fjórða áratugnum.“ *Heimur kvikmyndanna*, ritstjóri Guðni Elisson, Reykjavík 1999, bls. 852-858. • Judy Garland söng lag Harold Arlen, *Over the Rainbow* í myndinni *The Wizard of Oz*. • Lagið *Dagný* slær í gegn.

1947

TARZAN AND THE LEOPARD WOMAN

BANDARÍKIN, 1946
Lengd: 72 mín
Enskt tal, norskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Kurt Neuman
(1908 - 1958)

Aðalhlutverk: Johnny Weissmuller og Brenda Joyce
Kvikmyndataka: Archie Stout
Tónlist: Paul Sawtell

Tarzanmyndirnar voru í fyrstu fullorðinsbíó en urðu að þrjúbiósmyndum fyrir börn hér á Íslandi. Margir hafa leikið Tarzan á löngum tíma en Johnny Weissmuller er hinn sigildi Tarzan í huga flestra aðdáenda hans. Tarzan og fjölskylda býr í Paradís sem er frumskógurinn þar sem jafnvægið ríkir. Tarzan skilur mál dýranna en hefur ekki lært mannamál til hlítar hvað þá óheilindi mannsins, sem kemur úr siðmenningunni og setur skóginn úr jafnvægi með ágirnd sinni og hroka. Grunsemdir Tarzans eru vaktar þegar kenna á hlébörðum um grimdarverk sem þeim eru óeðlislæg.

Aukamynd:
Biódagar (kafli)

Fríðrik Þór Fríðriksson hefur veitt góðfúslegt leyfi sitt fyrir sýningu hluta af þrjúbiókafla *Biódaga* sem aukamyndar í tengslum við þrjúbiótema dagsskrárinnar. Tarzan ásamt Roy Rogers varð ein helsta persóna þrjúbiósins á sínum tíma.

Þriðjudagur 6. mar
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 10. mar
Kl. 16:00

LE SILENCE EST D'OR

FRAKKLAND, 1947
Lengd: 100 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

René Clair
(1898 - 1981)

Aðalhlutverk: Maurice Chevalier, Dany Robin og François Périer
Kvikmyndataka: Alain Douarinou og Armand Thirard

Þegar René Clair sneri aftur frá Hollywood eftir seinni heimsstyrjöldina tók gjörbreytt París á móti honum. Viðbrögð hans voru þau að snúa frá fyrri súrrealisma sínum og endurskapa þá París sem hann ólst upp í og elskaði. Fortíðarþrá Clairs er einmitt það sem áhorfendur þráðu en einnig það sem frönsku nýbylgjuleikstjórnarnir fordæmdu svo mjög og uppfundu „film du papa“.

Aukamynd:
Ísland í myndum (kafli)

Lofur Guðmundsson hafði gert Ísland í lifandi myndum árið 1925 en nú kemur ný Íslandsmynd frá honum í litum en án hljóðs. Spilað var af hljómplötum undir sýningu.

Þriðjudagur 13. mar
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 17. mar
Kl. 16:00

BLACK NARCISSUS

BRETLAND, 1947
Lengd: 100 mín
Enskt tal, enginn texti
Filma, 35 mm litur

Michael Powell & Emeric Pressburger

Aðalhlutverk: Deborah Kerr, Jean Simmons, David Farrar og Flora Robson
Kvikmyndataka: Jack Cardiff

Það er undir lok *Black Narcissus*, þegar regndropar byrja að falla á frumskógarblað og það er orðið ljóst að draumar persónanna ná ekki að rætast að áhorfandann fer að gruna að sjónrænt hafi hann verið blekkur. Það fæst staðfest í lokin honum til mikillar undrunar. Tökumaður myndarinnar, Jack Cardiff, er einn af brautryðjendum Technicolour kvikmyndatökutækninnar og halaði myndinni inn Óskarsverðlaun ásamt leikmyndagerðarmanninum. Dúndur mynd um átök holds og anda.

Aukamynd:
Nýsköpunartogarar koma

Kafli úr kvikmynd Óskars Gíslasonar, *Reykjavík vorra daga*, og kvikmynd Vigfúsar Sigurgeirssonar sem báðar sýna komu fyrsta nýsköpunartogarans til landsins

Þriðjudagur 20. mar
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 24. mar
Kl. 16:00

JOYU SUMAKO NO KOI (Ástir leikkonunnar Sumako)

JAPAN, 1947
Lengd: 96 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Kenji Mizoguchi
(1898 - 1956)

Aðalleikarar: Kinuyo Tanaka og Sô Yamamura
Kvikmyndataka: Minoru Miki

Jafnréttisbarátta og sögur af konum sem styðja við bakið á veikgeðja mönnum eru sem rauður þráður í verkum Mizoguchi. Hér er það leikstjórnin Hôgetsu Shimamura, sem fellur fyrir aðalleikkonunni Sumako Matsui við uppsetningu á *Brúðuheimili* Ibsen og segir skilið við fjölskyldu sína vegna hennar. Myndin dvelur við áhrifin sem þetta hefur á aðstandendur parsins. Mizoguchi þróaði afar sérstakan tókustil fyrir myndir sínar. Hann notar langar tókur með mikilli hreyfingu og lætur þær oft spanna heilt atriði.

Aukamynd:
Snorrahátíð í Reykholti (kafli)

Óskar Gíslason tók myndina á stórhátíð í Reykholti þegar styttu af Snorra Sturlusyni var afhent Íslendingum.

Þriðjudagur 27. mar
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 31. mar
Kl. 16:00

1947

Ógn kaldastríðsins vofir yfir heimsbyggðinni en upphaf þess er gjarnan miðað við árið 1947. Kjarnorkuváin sömuleiðis en þetta ár er svonefnd Dómsdagsklukka stillt en hún sýnir í línuriti hættuna á því að kjarnorkustyrjöld brjótist út.

Margir atburðir í íslensku þjóðlífi ýttu undir kvikmyndagerð á árinu 1947.

Hekla byrjaði að gjósa í lok mars mánaðar með gifurlegu öskufalli og eyðingu jarða. Ósvaldur Knudsen, sem seinna varð einn helsti heimildarmyndagerðarmaður landsins, hóf feril sinn með gerð myndar um Heklueldana en auk hans komu á vettvang til kvikmyndatöku þeir Kjartan Ó. Bjarnason, Loftur Guðmundsson, Árni Stefánsson og Steinþór Sigurðsson, einn fremsti náttúrufræðingur landsins. Þeir Árni og Steinþór unnu saman að Heklumynd, sem vakti athygli erlendis. Um haustið varð Steinþór fyrir glóandi hraunmola er hann var við rannsóknir og kvikmyndatökur við Heklu og lést hann samstundis. Annar atburður í þjóðlífinu sem kallaði á kvikmyndatökumenn var vígsla Snorrastyttunnar í Reykholti og heimsókn Ólafs Noregskonungs af því tilefni.

Óskar Gíslason var að kvikmynda í Reykjavík á þessum tíma í tilefni af 160 ára afmæli bæjarins. Myndina nefndi hann *Reykjavík vorra daga*. Hann frumsýndi fyrri hluta hennar í febrúarmánuði en hélt ótrauður áfram að kvikmynda efni í seinni hlutann fram eftir árinu. Margt af því efni forsýndi hann í formi fréttamynda á undan aðalsýningu eins og þáttinn af komu Ingólfs Arnarsonar, fyrsta nýskopunartogarans, til landsins í febrúar en nú var nýsköpun atvinnulífsins á dagsskrá eftir styrjöldina, einkum í sjávarútvegi, og talið rétt að verja stríðshagnaðinum til uppbyggingar atvinnuvegganna. Loftur Guðmundsson, sem tók *Ísland í lifandi myndum* á árinu 1924 og mikla sjávarútvegsmynd á kreppuárunum, lauk við nýja yfirgripsmikla Íslandsmynd undir lok ársins en nú í litum.

Árið 1947 bætust við tvö ný kvikmyndahús í hóp þeirra 5 sem fyrir voru í Reykjavík og Hafnarfirði, Trípolibíó og Austurbæjarbíó. Trípolibíó varð til úr stríðsbragga vestur á Melum en Austurbæjarbíó var glæsileg nýbygging sem tók 800 manns í sæti. Þetta var stærsta samkomuhús landsins sérstaklega útbúið til tónleikahalds til viðbótar við kvikmyndasýningarnar enda rekið af Tónlistarfélaginu, sem efndi þar til tónleika með frægum tónlistarmönnum. Þá lauk viðamiklum endurbótum á Nýja Bíói þetta ár og það sagt „gert nýtt á ný“ í blöðunum.

Sýningar hefjast í Austurbæjarbíó
KVIKMYNDASÝNINGAR fyrir almenning, hefjast í dag í Austurbæjarbíó. Tvennar barnasýningar verða, kl. 2 og 4 og er þá sýnd gamanmyndin Hotel Casablanca, sem hinar bráðakemtilegu Marx-bræður leika í. Um kvöldið klukkan 6 og 9 eru sýningar á tónlistarmyndinni „Jeg hefi ætíð elskað þig“. Eina og önnur kvikmyndir hús hjer í bænum, þá hefst sala aðgöngumíða kl. 11 árdegis á

Fyrri hluti *Ivans Grimma*, hinnar sígildu kvikmyndar rússans Sergei Eisensteins, var tekin til sýningar í Tjarnarbíói og gekki tvo daga. Fyrir kom að Tarzanmyndir væru sýndar í tveimur bíóum samtímis. Það eru fremur fáar myndir í bíóunum þetta ár sem fest hafa sig á spjöld sögunnar. Hins vegar urðu margar athyglisverðar myndir til á þessu ári. Chaplin gerir *Monsieur Verdoux* en hún var úthrópuð í MaCarthy ofsóknunum vestra. Orson Welles *The Lady from Shanghai*, ítalska nýraunsæið var að hasla sér völl en gróskumikið tímabili í franskri kvikmyndagerð (franski skólinn) var á niðurleið þó svo að gerðar hafi verið merkar myndir í Frakklandi þetta ár eins og *Silence est d'or* eftir René Clair, einn fremsta kvikmyndagerðarmann Frakka.

Molar

Jazzfélag Íslands stofnað. Karl Jóhann Garðarsson hefur fjallað um upphaf „djass óaldrar“ í framhaldi af stofnun jassfélagsins og getur um jasspostulana Jón Múla Árnason og Svavar Gest: <http://hugsandi.is/articles/islenska-serleidin-i-daegurtonlist/> • Charlie Parker og kvintett hans slá í gegn með „Donna Lee“.

1967

MOUCHETTE

FRAKKLAND, 1967
Lengd: 78 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Robert Bresson
(1901 - 1999)

Aðalhlutverk: Nadine Nortier
og Jean-Claude Guilbert
Kvikmyndataka: Ghislain
Cloquet

Mouchette er kvikmynd um mennskuna og um leið um hina óumræðilegu þjáningu þeirra sem búa við ómennskar aðstæður eins og hin 14 ára gamla Mouchette. Líkt og asinn í samstæðri mynd Bressons frá árinu á undan mætir hún engri samlíðun í umhverfi sínu. Sjaldan hefur þjáningunni verið lýst á eins áhrifaríkan hátt með hljóðlausum gráti, flóandi í tárur. Hér er það myndmálið og hljóðheimurinn sem talar fremur en persónurnar sjálfar. Hið ósagða er gefið í skyn og smám saman opnast táknveröld myndarinnar og sérstæður stíll Bressons.

Aukamynd:
Maður og verksmiðja

Porgeir Þorgeirson gerði myndina í síldarverksmiðju á Raufarhöfn. Hún er eins konar myndljóð án tals og tónlistar. Sýnd á kvikmyndahátíðum í Edinborg á Locarno á Ítalíu 1968.

Þriðjudagur 3. apr
Kl. 20:00

Þitt val:

Engin sýning verður
laugardaginn
7. apríl

JAG ÄR NYFIKEN - FILM I GULT

SVÍÐJÓÐ, 1967
Lengd: 121 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Vilgot Sjöman
(1924 - 2006)

Aðalhlutverk: Lena Nyman,
Vilgot Sjöman og Börje
Ahlstedt
Kvikmyndataka: Peter Wester

Jag är nyfiken - en film i gult olli straumhvörfum í ritskoðun kvikmynda. Hún var bönnuð í mörgum löndum, m.a. Bandaríkjunum, fyrir klámfengni. Eftir 2 ára baráttu var loksins dæmt myndinni í hag og hún sýnd fyrir fullum sölum. Vegna þessa fordæmis losnaði um hömlur og áhorfendur í dag geta séð nánast hvað sem er í kvikmyndahúsum. Samhliða því að myndin er samfélagsrannsókn á upplausnarárunum undir lok sjöunda áratugarins er hún stúdía í spursmálinu um það að búa til kvikmynd, beitingu tjáningarforms sem einnig er í upplausn.

Þriðjudagur 10. apr
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 14. apr
Kl. 16:00

LE JOURNAL D'UNE FEMME DE CHAMBRE

FRAKKLAND, 1964
Sýnd í Nýja Bíó: 1. feb. 1967
Lengd: 101 mín
Enskur texti
FILMA, 35 mm svart/hvít

Luis Buñuel
(1900 - 1983)

Aðalhlutverk: Jeanne Moreau,
Georges Géret og Daniel
Ivernel
Kvikmyndataka: Roger
Fellous

Dagbók herbergisþernu er tilkomumikil og afburða vel leikin mynd eftir kvikmyndameistarann Luis Buñuel. Myndin er hápólitísk og fjallar um kynja-, heimilis- og samfélagspólitik. Buñuel fyrirleit borgaramenninguna og þar með það siðferði sem fylgdi trúnni, fðurlandsástinni og fjölskyldunni. Þessar „undirstöður þjóðfélagsins“ kallaði hann „óréttlátustu stofnanir samfélagsins“.

Þriðjudagur 17. apr
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 21. apr
Kl. 16:00

ACCIDENT

BRETland, 1967
Lengd: 105 mín
Enginn texti
FILMA, 35 mm litur

Joseph Losey
(1909 - 1984)

Aðalhlutverk: Dirk Bogarde,
Stanley Baker og Jacqueline
Sassard
Kvikmyndataka: Gerry Fisher

Accident er margverðlaunað meistaraverk Joseph Loseys. Myndin gerist í Oxford á Englandi og fjallar um ástarþríhyrning kennara og tveggja nemenda hans. Jazztónlistin og stórfalleg kvikmyndatakan ásamt frábærum leik skapar spennandi andrúmsloft þar sem losti, vorkunn, fyrirlitning og hræsni takast á með sorglegum afleiðingum.

Aukamynd:
Síldveiðar í Norðurhöfum
(kafli)

Þriðjudagur 24. apr
Kl. 20:00

Þitt val:

Laugardagur 28. apr
Kl. 16:00

AUSTUR-ÆBBILL
FEST 2. OG 3.

Edda
Film

RAUDA SKIKJIAN
Sýningd í Bláum og
Úllanæspe
Tekin á Íslandi

ISLENZKY TAL
Búnaðs blómur innan 12 ára
Sýnd kl. 5, 7 og 9.

**LEIKFELAG
REYKJAVÍKUR**

Fjalla-Eyvindur
Sýning í kvöld kl. 20.30.
Uppsett.
Sýning þriðjudag kl. 20.30.
Uppsett.

Dýfnaveistan
Sýning laugardag kl. 20.30.

NYA BIO
FEST

Dansmærin Ariane
(Stjórfræðisánnættir)
Ariane)
Skemmtileg og spennandi
fróðleg kvikmynd um sövur-
klíbbabíl Paríse.
Krista Níco
Dany Saval
Ísmat heikardansmæringum frá
„Crazy Horse-Salena Paris“
Blátt blóm.
Sýnd kl. 5, 7 og 9.

**LAUGARAS
BIO**
Sýning: 20.30 og 21.30
Hefnd Grimhildar
Vöðungsaga 2. hluti.

**ISLENZKYR
TEXTI**
Fróð skemmtun í Bláum og
Úllanæspe með íslenskum
texta. Framhald af Sigurði
Fátíttuna.
Sýnd kl. 4, 6.30 og 9.
Kvíttu frá

Montreal með myndir sínar *Með sviga lævi og Heyrið vella á heidum hverj*, þar sem þær voru sýndar í fyrsta sinn. Þráinn Bertelsson heldur úti föstum kvikmyndapáttaskrifum í Morgunblaðinu og Kvikmyndaklubbur MR sýnir klassikina og það sem er nýtt og spennandi.

Það vekur athygli að þetta ár eru sýndar fjórar Bergman-myndir í bíó: *Sumarið með Moniku* og *Persona* fyrri hluta ársins, *Dögnin* (endursýnd vegna fjölda áskoranna), og fyrsta litmynd Bergman *Allar þessar konur* um haustið. Allar nema *Persona* í Hafnarfjarðarbíói sem einnig sýndi *Nobi* eftir Kon Ichikawa. Tvær Hitchcock myndir gengu samtímis í Reykjavíkurbíóm, *Marnie* og *Járnaldíð rofið*. Aðrir titlar sem vekja athygli í þessu endurliti eru *Átta og hálfur* (Fellini), *Darling* (Schlesinger) og *Hver er hræddur við Virginíu Woolf* með Richard Burton og Elisabeth Taylor að ógleymdri hinni djörfu *Syttin* í Bæjarbíói.

1967 er gróskumikið í kvikmyndagerð erlendis en þá líta dagsins ljós myndir eins og *Belle du jour* (fyrsta litmynd Buñuels), *Playtime* (J. Tati), *Bonny and Clyde* (Arthur Penn), *The Graduate* (með Dustin Hoffman) og *Point Black* (John Boorman). James Bond er stór þáttur í heildarmyndinni en þetta ár kemur *You Only Live Twice* með Sean Connery og svo lýkur ferli Chaplins endanlega með *A Countess from Hong Kong*. Hér við bæstast myndirnar á dagskrá kvikmyndasafnsins í aprílmánuði sem helgaður er árinu 1967.

Molar

Bitlarnir gefa út *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*, sem slær öll sölu met um sumarið. • Útgáfuár fyrstu breiðskífu Hljóma. • Viðtal við Þorgeir Þorgeirson í tilefni af frumsýningu 4 stuttra kvikmynda í Hlégarði: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=2815029. • Viðtal við Ósvald Knudsen vegna *Með sviga lævi* o.fl.: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=1388159. Revnir Oddson um *Hernámsárin*: http://timarit.is/view_page_init.jsp?pageId=138915

Tíð mótmæli eru gegn Vietnamstríðinu í Bandaríkjunum og *All You need is Love* er sungið í fyrstu sjónvarpsútsendingunni í gegnum gervihnött sem 400 milljónir manna sjá. Hippamenningin að verða til. Það er geimferðakapphlaup og byrjað að tala um svarthol. En svo er önnur samstilling atburða eins og stríð í Biafra og brestur í kaffiuppskeru í Brasilíu sem leiðir til upphafs kreppu á Íslandi, þeirri mestu síðan á fjórða áratugnum. Hún birtist á þessu ári með miklum erfiðleikum á fiskmörkuðum. Vonir eru bundnar við nýja stoð efnahagslífsins þegar hafin er bygging álbræðslunnar í Straumsvík þetta ár.

Hin dansk-íslenska *Rauða skikkjan* í leikstjórn Gabriel Axel er frumsýnd en stóð ekki standa undir væntingum. Þetta var þriðja bíómynd Edda film, sem átti að baki *Sölku Völku* og *79 af stöðinni*. Völsungasögutvileikurinn *Sigurður Fánisbani* og *Hefnd Grimhildar*, með útiatriðum teknum á Íslandi, var frumsýndur í Laugarásbíói á sama tíma og *Rauða skikkjan* gekk í Austurbæjarbíói. Kvikmyndagerðarmennirnir Þorgeir Þorgeirson og Reynir Oddsson láta til sín taka á árinu. Þeir vekja athygli á slæmri aðstöðu íslenskrar kvikmyndagerðar í tengslum við frumsýningar verka sinna, 1. hluta Hernámsára Reyns og fjögurra stuttmynda sem Þorgeir áréttað að ekki séu gerðar fyrir sjónvarp. Sjónvarpið er að fíkra sig áfram á sínu fyrsta starfsári 1967 og nýtist ekki sjálfstæðri kvikmyndagerð enn sem komið er. Þar starfar að vísu Þorsteinn Jónsson sem gerir stuttmyndina *Höfnina*. Hann er að búa sig undir nám í Tékkóslóvakíu sem þykir framsæknuð í kvikmyndalistinni á þessum tíma. Ósvaldur Knudsen er gagnrýnninn á aðstöðu heimildargerðarmanna en hann náði

STJÓRNU BÍÓ
SÍMI 18934

Fyrri hluti

HERNÁMSÁRIN 1940-1945

Bláðumsmæli:

"Mynd, sem fyllista ástæða er til að mæla með".

P. R. Vísir.

"Efnis er spennandi og skemmtilegt fyrir alla aldursflokkka kalendings ... Mér þótti mjög gaman að myndinni".

Ó. S. Morgunblaðið.

[illegible]

Minningar bæja og sveitarfélaga í lifandi myndum eru líka minningar þjóðarinnar. Og sama má segja um fjölskyldumyndir sem teknar eru á 8 mm og 9,5 mm filmur. Margir einstaklingar hafa falið Kvikmyndasafninu varðveislu slíkra fjölskyldumyndasafna. Safnið varðveitir mikið safn heimildarmynda sem teknar eru vítt og breitt um landið af lífi og starfi fólks. Sumar

þessara mynda eru frá ákveðnum kaupstað eða sveit. Oftar koma slíkir staðir fyrir innan um annað efni í fullbúnum myndum sem spanna víðara svið. Hér til viðbótar er óunnið kvikmyndaefni sem getur verið mjög verðmætur minningarsjóður. Eftir að hafa bundið dagsskrána í vetur við tiltekin ár þykir fara vel á því að enda hana á kvikmyndasýrpu sem takmörkuð er við einn bæ á landsbyggðinni en sem spannar nokkra áratugi um miðbik síðustu aldar. Hefur Akureyri, höfuðstaður Norðurlands, orðið fyrir valinu að þessu sinni. Syrpan er ekki fullbúin kvikmynd um Akureyri. Gerð slíkrar myndar er verkefni fyrir aðra. Með þessu móti opnast önnur sýn á minningar okkar sem þjóðar. Og það er með þær eins og ljósmyndirnar í fjölskyldualbúminu að það er til lítils að varðveita þær ef þær eru aldrei skoðaðar. Elsta kvikmyndin í syrpanni er frá árinu 1907 eða ári síðar en elstu varðveittu kvikmyndinar af Íslendingum voru teknar í Reykjavík og Kaupmanahöfn. Akureyringar urðu aftur á móti fyrstir Íslendinga til að sjá lifandi myndir á tjaldi, því Norðmennirnir D. Fernander og R. Hallseth buðu þeim fyrstum landsmanna á kvikmyndasýningu í Góðtemplarahúsi bæjarins þann 27. júní á því herrans ári 1903.

FJÖLSKYLDUMYNDIR FRÁ AKUREYRI OG NÁGRENNI
Tímabilið 1926 - 1939

Hallgrímur Einarsson
(1878 - 1948)

Hallgrímur Einarsson starfaði sem ljósmyndari á Akureyri. Hann tók talsvert af kvikmyndum á 9,5 mm kvikmyndatökuvél m.a. af Konungskomunni til Akureyrar árið 1926. Mest tók hann af fjölskyldu sinni við ýmis tækifæri.

ÚR SAFNI HEIMILDAR-MYNDAR FRÁ AKUREYRI
Um 1945 - 1965

Eðvarð Sigurgeirsson
(1907 - 1999)

Eðvarð Sigurgeirsson lærði ljósmyndun á ljósmyndastofu Vigfúsar bróður síns á Akureyri. Hann eignaðist stofuna árið 1936 og tveimur árum síðar fyrstu kvikmyndatökuvél sína. Hann byrjaði að kvikmynda árið 1939 jafnhliða ljósmynduninni. Hann kom sér fljótlega upp sýningartækjum og ferðaðist um allt landið og sýndi eigin kvikmyndir. Þekktustu heimildarmyndir hans eru *Geysisslýsið á Vatnajökli* og *Á hreindýraslóðum*.

HEIMSÓKN SVEINS BJÖRNSSONAR, FORSETA
1946 eða þar um bil

Vigfús Sigurgeirsson
(1900 - 1984)

Vigfús Sigurgeirsson var eldri bróðir Eðvarðs. Hann rak ljósmyndastofu á Akureyri fram til 1936 en fór eftir það til Þýskalands með styrk frá af Fiskimálanefnd til að læra kvikmyndatöku. Heimkominn til Íslands hóf hann töku landbúnaðarmyndar fyrir SÍS (sjá 1939/bls. 26) til að sýna á heimssýningunni í New York. Vigfús varð „hirðljósmyndari“ forsetaembættisins frá upphafi og kvikmyndaði m.a. ferðalög fyrstu tveggja forsetanna um landið, þmt. til Akureyrar, og erlendis.

ÞÆTTIR FRÁ AKUREYRI
Um 1950 eða þar um bil

Kjartan Ó. Bjarnason
(D. 1981)

Kjartan Ó. Bjarnason var einn af afkastamestu heimildarmyndagerðarmönnum Íslendinga um miðbik síðustu aldar. Hann keppti við Loft Guðmundsson um að annast kvikmyndatöku við stonfun lýðveldisins á Þingvöllum árið 1944. Hann fékk til liðs við sig bræðurna Vigfús og Eðvarð Sigurgeirssyni og tóku þeir hátíðarmynd af atburðinum á mjófilmu í lit. Kjartan Ó. ferðaðist um landið og tók m.a. þætti á Akureyri sem hafa mikið heimildargildi.

ÝMSIR FILMUBÚTAR FRÁ AKUREYRI
Frá 1907 og fram á öldina

Ýmsir kvikmyndatökumenn

Úrvalið úr Akureyrarmyndum fjórmennninganna Hallgríms, Eðvarðs, Vigfúsar og Kjartans Ó. verður kryddað með áhugaverðum filmubútum sem ná aftur til ársins 1907 en elsta kvikmyndin sem tekin hefur verið á Akureyri er frá því ári. Þá kom Friðrik konungur 8. til Akureyrar í Íslandsheimsókn sinni. Og það sem meira er, - á þessari kvikmynd má sjá síra Matthías Jochumson, höfuðskáld bæjarins (Ljósmynd úr myndinni á bls. 38).

SÝNINGASKRÁ KVIKMYNDASAFNS ÍSLANDS 2011 - 12

06. sep	10. sep	Onibaba	Kaneto Shindo
13. sep	17. sep	If...	Lindsey Anderson
20. sep	24. sep	Skammen	Ingmar Bergman
27. sep	01. okt	Je t'aime, je t'aime	Alain Resnais
04. okt	08. okt	Tol'able David	Henry King
11. okt	15. okt	Íslenskar kvikmyndir III. hluti	Gustav Boge o.fl.
18. okt	22. okt	Der müde Tod	Fritz Lang
25. okt	29. okt	Saga Borgarættarinnar	Gunnar Sommerfelt
01. nóv	05. nóv	The Quiet Man	John Ford
08. nóv	12. nóv	The Snows of Kilimanjaro	Henry King
15. nóv	19. nóv	Í ríki undirdjúpanna	B.R. Eason & J. Kane
22. nóv	26. nóv	Carrie	William Wyler
29. nóv	03. des	Ágirnd, Alheims-Íslandsmeist.	Óskar Gíslason
06. des	10. des	Skilaboð til Söndru	Kristín Pálsdóttir
13. des	17. des	Black Stallion	Caroll Ballard
10. jan	14. jan	Pawnbroker	Sydney Lumet
17. jan	21. jan	Gamlet	Grigori Kozintsev
24. jan	28. jan	Surtur fer sunnan o. fl.	Ósvaldur Knudsen
31. jan	04. feb	Gertrud	Carl Th. Dreyer
07. feb	11. feb	La règle du jeu	Jean Renoir
14. feb	18. feb	Íslandsmynd SÍS	Vigfús Sigurgeirsson
21. feb	25. feb	Ólympíuleikarnir 1936	Leni Riefenstahl
28. feb	03. mar	Wuthering Hights	William Wyler
06. mar	10. mar	Tarzan and the Leopard Woman	Kurt Neuman
13. mar	17. mar	Le silence est d'or	René Clair
20. mar	24. mar	Black Narcissus	Powell & Pressburger
27. mar	31. mar	Joyu Sumako no koi	Kenji Mizoguchi
03. apr		Mouchette	Robert Bresson
10. apr	14. apr	Jag är nyfiken - film i gult	Vilgot Sjöman
17. apr	21. apr	Le journal d'une femme ...	Luis Buñuel
24. apr	28. apr	Accident	Joseph Losey
01. maí		Akureyrarkvikmyndir	Ýmsir filmarar